

**Készítette:** A Csecsemő- és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium

|         |                                                                                               |    |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| I.      | ÁLTALÁNOS BEVEZETŐ .....                                                                      | 1  |
| II.     | A HÁZI GYERMEKORVOSLÁS SAJÁTOSSÁGAI .....                                                     | 2  |
| III.    | A HÁZI GYERMEKORVOS FELADATAI .....                                                           | 2  |
| IV.     | A HÁZI GYERMEKORVOSTÓL ELVÁRT SZAKMAI ISMERETEK .....                                         | 3  |
| V.      | HÁZI GYERMEKORVOS TEVÉKENYSÉGI KÖRE .....                                                     | 4  |
| VI.     | A RÉSZLETES KOMPETENCIA LISTA ÖSSZEÁLLÍTÁSÁBAN FIGYELEMBE VETT<br>SZEMPONTOK ÉS ANYAGOK ..... | 5  |
| VII.    | A HÁZI GYERMEKORVOS FELADATAI ÉS KOMPETENCIÁJA AZ EGYES<br>SZAKTERÜLETEKEN .....              | 5  |
| VII/1.  | SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁS .....                                                                 | 6  |
| VII/2.  | ALLERGOLÓGIA-IMMUNOLÓGIA .....                                                                | 7  |
| VII/3.  | BŐRGYÓGYÁSZAT .....                                                                           | 8  |
| VII/4.  | DIAGNOSZTIKA: RADIOLÓGIA, LABOR .....                                                         | 9  |
| VII/5.  | ENDOKRINOLÓGIA, ANYAGCSERE .....                                                              | 10 |
| VII/6.  | FÜL-ORR-GÉGÉSZET .....                                                                        | 11 |
| VII/7.  | GASZTRO-ENTEROLÓGIA .....                                                                     | 13 |
| VII/8.  | GENETIKA .....                                                                                | 14 |
| VII/9.  | HAEMATOLÓGIA, ONKOLÓGIA .....                                                                 | 15 |
| VII/10. | INFEKTOLÓGIA .....                                                                            | 16 |
| VII/11. | KARDIOLÓGIA .....                                                                             | 17 |
| VII/12. | NEFROLÓGIA .....                                                                              | 18 |
| VII/13. | NEUROLÓGIA .....                                                                              | 19 |
| VII/14. | ORTOPÉDIA .....                                                                               | 20 |
| VII/15. | PERINATOLOGIA .....                                                                           | 21 |
| VII/16. | PSZICHIÁTRIA .....                                                                            | 22 |
| VII/17. | PULMONOLÓGIA .....                                                                            | 23 |
| VII/18. | SEBÉSZET, TRAUMATOLÓGIA .....                                                                 | 24 |
| VII/19. | A SERDÜLŐKOR SPECIÁLIS JELLEMZŐI .....                                                        | 26 |
| VII/20. | SZEMÉSZET .....                                                                               | 27 |
| VII/21. | KÖZÖSSÉGI ORVOSLÁS .....                                                                      | 28 |
| VII/22. | IGAZSÁGÜGYI ORVOSTAN, A HÁZI GYERMEKORVOS SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉGE .....                        | 29 |
|         | MELLÉKLETEK .....                                                                             | 30 |

## I. ÁLTALÁNOS BEVEZETŐ

A házi gyermekorvos olyan gyermekgyógyász szakorvos, aki korábban akkreditált képzőhelyeken dolgozva szakorvosi vizsgát tett csecsemő- és gyermekgyógyászból, beleértve annak a curriculum szerinti specialitásait is.

A kompetencia-lista összeállításának célja a házi gyermekorvoslás helyének meghatározása a gyermek-alapellátásban. Annak a tevékenységi körnek a meghatározása, amelynek teljesítésére a házi gyermekorvos kötelezhető (**elvégezhető feladatok**), illetve felkészültsége és a rendelkezésre álló infrastruktúra alapján, az adott jogi keretek között tevékenysége kiterjeszthető. (**elvégezhető feladatok**) Az elvégezhető tevékenységek fedezetét csak a fejkvóta szerinti finanszírozás melletti **kiegészítő tevékenység-finanszírozás** biztosíthatja, melyeket a társadalombiztosítás vagy, annak hiányában a beteg - saját forrásból vagy kiegészítő biztosításán keresztül, javasolt díjtételek szerint - finanszírozhatja. A kompetencia lista összességében egy széleskörű javaslat, ezen belül az adott orvos iuditiума alapján dönt arról, hogy milyen diagnosztikus és terápiás beavatkozásokat végez el, s ezeket illetően személyes felelősséget is vállal.

Célja továbbá, hogy segítséget nyújtson ahhoz, hogy a minimum felszerelés-, a finanszírozás –változással és szakmai irányelvekkel összhangban szélesítse a házi gyermekorvos kompetenciáját a definitív ellátásban, speciális ismeretanyag megszerzése esetén. A kompetencia –lista alapját képezheti egy jártassági /licence vizsgarendszer bevezetésének. Szakmai és jogi támaszt nyújt a házi gyermekorvos mindennapi tevékenységéhez. Az anyag érvényességi ideje három év.

## II. A HÁZI GYERMEKORVOSLÁS SAJÁTOSSÁGAI

A házi gyermekorvoslás vertikálisan a gyermekellátó intézményrendszerekhez, horizontálisan az alapellátáshoz tartozik. E kettős kötődésből adódó sajátosságok tág lehetőségeket, de nehézségeket is jelentenek. A házi gyermekorvos az egységes gyermekellátó rendszer „alapja”-ként látja el gyermekorvosi feladatát. Az alapellátás részeként tevékenysége kiterjed a közösségi orvoslásra, a népegészségügyi teendőkre, valamint társadalmi, szociális kapcsolatrendszerre és a családokhoz való kötődése többlet-lehetőséget és -feladatot is jelent. A gyermekellátás az egészségügyi ellátás önálló alrendszerét alkotja. A kettős kötődés mellett is egyértelmű, hogy a házi gyermekorvosok szakmai szempontból a gyermekellátás többi szereplőjével (szakellátás, fekvőbeteg intézeti ellátás) egységben, harmonikus munkakapcsolatban működhetnek eredményesen. Az alapellátás, járóbeteg szakellátás, fekvőbeteg ellátás hierarchiában a gyermek-alapellátásnak kitüntetett szerepe van.

### Módszertan, szemlélet, gyakorlat - hangsúlyeltérések

Házi gyermekorvos/háziorvos  
(Primary care pediatrician (PCP))

Kórház/szakrendelés orvosa  
(Secondary/tertiary pediatrician (STP))

#### Szervezeti különbségek

- |                                                            |                                               |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| - alacsony létszámú (1000-2000) állandó népességet gondoz, | - nagy lélekszámú, változó népességet gondoz. |
| - adott orvos,                                             | - változó orvos,                              |
| - közvetlen, beutaló nélküli kapcsolat,                    | - felkeresés csak hgyo/ho beutalóval,         |
| - közeli rendelő                                           | - távoli rendelő                              |
| - változatos páciéntúra                                    | - kisebb változatosság                        |

#### Működési és gyakorlatbeli különbségek

- |                                            |                                             |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------|
| - páciens teljes egészségének felelőssége  | - szakterület orientált felelősség          |
| - minden egészségi probléma                | - csak szakterületi gondok                  |
| - nem körülhatárolt, amorf panaszok        | - körülhatárolt panaszok, betegségek        |
| - gyakori betegségek, szociális gondok     | - súlyos, ritka, atípusos betegségek        |
| - ritkán használ magas szintű technológiát | - gyakran használ magas szintű technológiát |
| - folyamatos felelősség                    | - eseti felelősség                          |
| - a megelőzés lehetősége nagyobb           | - a megelőzés lehetősége kisebb             |

#### Szemlélet és módszertan különbségei

- |                                                    |                                                      |
|----------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| - „háromszoros kórisme” (szervi, lelki, szociális) | - kórformára irányultság (testi vagy lelki)          |
| - az időt diagnosztikus eszközként használja,      | - az időt kevésbé használja diagnosztikus eszközként |
| - az orvos-beteg kapcsolat folyamatossága          | - kevésbé hangsúlyos a folyamatosság                 |
| - a lelki támogatás folyamatos igénye              | - gyógyítási lehetőség híján elbocsátás              |
| - a páciens szempontjai, önállósága                | - ezek viszonylagos háttérbe szorulása               |

## III. A HÁZI GYERMEKORVOS FELADATAI

Az egyén egészséges felnőtté válásának elősegítése: megelőző, gyógyító, gondozó, kommunikációs és menedzser tevékenység révén, ami magában foglalja a koncepciótól a növekedés befejezéséig terjedő periódust.

### A sokrétű feladatok teljesítésének feltételei

#### Személyi feltételek

- gyermekgyógyász szakorvosi képzettség, a gyermek alapellátásra szakmailag felkészült, motivált, megfelelő attitűddel rendelkező team (orvos, védőnő, ápolónő/asszisztens)
- folyamatos továbbképzéssel, fenntartott elméleti és gyakorlati tudás
- kommunikációs készség

#### Tárgyi feltételek

- a feladatok ellátását biztosító finanszírozás
- hatékony praxis menedzsment
- minimum feltételek biztosítása

#### Együttműködési készség

- szoros munkakapcsolat a járó- és fekvőbeteg ellátó rendszerrel valamint a felnőtt alapellátással

## **IV. A HÁZI GYERMEKORVOSTÓL ELVÁRT SZAKMAI ISMERETEK**

### **1. Elméleti ismeretek**

- A gyermekgyógyászat sajátosságai, szervezési kérdései, a gyermekek egészségügyi ellátásának jogi szabályozása
- Egészséges és kóros növekedés, fejlődés
- A gyermekgyógyászati anamnézis sajátosságai (családi, környezeti, terhességi, szülési, újszülöttkori, csecsemőkori, gyermekkori, aktuális betegségekre vonatkozó)
- Csecsemőtáplálás és a gyermekgyógyászati dietetika alapjai
- Kötelező és fakultatív védőoltások, egyéb profilaktikus tevékenységek
- Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok
- A gyermekgyógyászati betegségek etiológiájának, patogenezisének, diagnosztikus- és terápiás lehetőségeinek ismerete
- Diagnosztikus és terápiás protokollok
- Krónikus betegek gondozása, rehabilitációja
- A leggyakoribb sürgősségi ellátást igénylő tünetek
- Beutalási rend ismerete

### **2. Gyakorlati ismeretek**

- Anamnézis felvétel
- Fizikális vizsgálat, status rögzítés
- Kórházi (szakambulanciai) diagnózist kezelést nem igénylő betegségek definitív ellátása
- Speciális ellátást igénylő betegségek első ellátása az alapellátási kompetenciának megfelelően és tovább irányítása
- Krónikus betegek gondozása rendszerint specialista irányításával, interkurrens betegségek, szövödmények felismerése és ellátása
- Szűrési tevékenység, ennek során felderített betegek kivizsgálásának, kezelésének, gondozásának irányítása
- Laboratóriumi és tenyésztési vizsgálatokhoz mintavétel (vénás vérvétel, vérvétel capillárisba, vizeletvétel/zacskós, középsugár, katéter/ torokváladék, sebváladék, székletminta vétele).
- Laboratóriumi és tenyésztési vizsgálatok eredményének értékelése.
- Terápiás beavatkozások: inhalációs terápia, i.v., i.m., s.c., i.c. injekció, védőoltás beadása, vénabiztosítás, sérülések elődleges ellátása, gyomormosás, beöntés, nyákszívás
- RTG és UH vizsgálatok elrendelése és a lelet értékelése
- Megfelelő jártasság birtokában EKG készítése, alapszintű értékelése, életkori jellemzők ismerete
- Számítógépes adatrögzítés, adatszolgáltatás. Leletek lekérdezése továbbítása, szakmai konzultáció és továbbképzés internet segítségével
- Megfelelő betegvezetés, a betegek megnyerése az együttműködésre, egészségnevelés.
- Kapcsolattartás a betegellátásban érintett szereplőkkel (finanszírozási, felügyeleti, egészségügyi, szociális, oktatási, önkormányzati intézményekkel. A team munka preferálása, a sikeres szakmai tevékenységet biztosító munkakapcsolat ápolása
- Alapszintű újraélesztés. Sürgősséget igénylő esetek ellátása
- Orvos- szakértői tevékenység végzése

## V. A HÁZI GYERMEKORVOS TEVÉKENYSÉGI KÖRE

### 1. Prevenció

- A családot érintő öröklődő és halmozódó betegségek, anyai betegségek ismeretében a várandós anya és családja felkészítése a szülésre, szoptatásra
- Az újszülött, csecsemő és gyermek fejlődésének nyomon követése, a normálistól való eltérés felismerése és okainak tisztázása
- Vakcináció
- D vitamin, K vitamin, vas, allergia - profilaxis
- A családdal való kapcsolattartás, familiáris betegségek, problémák felismerése, a család segítése az egészségügyi problémák megoldásában, a védőnővel együttműködve
- Együttműködés a bölcsődei, óvodai és iskolaorvossal
- Életkorhoz kötött kötelező és egyéb szűrővizsgálatok
- Életmód tanácsadás és folyamatos egészségnevelés

### 2. Gyógyító munka

- Sürgősségi betegek első ellátása, szükség esetén további kezelés céljából intézetbe utalása.
- A megbetegedések ellátása az érvényben lévő szakmai ajánlásoknak, ezek hiányában a szakma szabályainak megfelelően, az ellátási folyamat irányítása
- Akut, szövődménymentes betegségek önálló definitív ellátása biztos diagnózis esetén. Az önállóan ellátható betegségek köre a házi gyermekorvos speciális felkészültsége esetén bővíthető, amennyiben a legkorszerűbb diagnosztikus és terápiás módszereket rendszeresen alkalmazza, valamint a jogszabályok által megkövetelt képesítéssel rendelkezik.
- Krónikus betegek interkurrens betegségeinek kezelése
- Szakkonzílium igénybevétele
- Tisztázatlan diagnózis, terápiára nem gyógyuló, szövődményes, vagy intézeti ellátást igénylő betegségben szenvedők fekvő beteg intézetbe utalása kivizsgálás és/vagy kezelés céljából.
- A házi gyermekorvosi szolgálat tevékenységét a rendelőjében végzi, szakmailag indokolt esetben az ellátás a beteg otthonában illetve tartózkodási helyén történhet
- Fontos a család és a környezet bevonása a gyógyító folyamatba
- Szoros kapcsolattartás a szakellátással és fekvőbeteg intézettel, a továbbküldött beteg sorsának nyomon követése

### 3. Gondozás

- Ismert és kivizsgált, egyensúlyban lévő krónikus betegek ellenőrzése, gondozása
- A családot érintő öröklődő és halmozódó betegségek, anyai betegségek ismeretében közreműködés a preconcepcionális gondozásban más szakorvosokkal és védőnővel együttműködve
- Rehabilitáció, rehabilitáció kezdeményezése és nyomon követése
- Otthoni (szak) ápolás kezdeményezése
- Súlyos, gyógyíthatatlan beteg és családjának
- Együttműködés a szociális és egyéb gondozó hálózatokkal
- Pályairányításban való közreműködés, a tanulók egészségi állapotának ismeretében

### 4. Egyéb feladatok

- Részvétel és segítségnyújtás a testi-lelki krízis-szituációk megoldásában
- Egyénre, családra és közösségre adaptált egészségnevelés; egészségmegőrzés, -fejlesztés
- Orvos szakértői feladatok ellátása a jogszabályban meghatározottak szerint
- Közegészségügyi, járványügyi feladatok ellátása jogszabályban meghatározottak szerint
- Problémaorientált dokumentáció, statisztikák, jelentések elkészítése és kezelése a vonatkozó rendeleteknek megfelelően
- A praxisból elkerülő gyermek átadása során korrekt írásos információ nyújtása, amely segítségével a folyamatos betegellátás és gondozás magas színvonalon folytatható.

#### I. Korábbi anamnézis

1. Növekedés-fejlődés jellemzői
2. Pozitív (következménnyel járó) perinatális, vagy korai gyermekkori események.
3. Kórházi kezelést igénylő betegségek, műtétek

#### II. A folyamatos gondozást/ellenőrzést szükségessé tevő betegség:

1. Kezdet, kórlefolyás

2. Aktuális állapot
3. Külön figyelmet igénylő jellemzők

## **VI. A RÉSZLETES KOMPETENCIA LISTA ÖSSZEÁLLÍTÁSÁBAN FIGYELEMBE VETT SZEMPONTOK ÉS ANYAGOK**

- A gyermekorvosi szakorvosképzés kurrikuluma alapján a házi gyermekorvos elvárható felkészültsége
- Az érvényben lévő protokollok, irányelvek
- A háziorvosi praxis hatásköri listája. A Háziorvosi Szakmai Kollégium anyaga.
- A Házi Gyermekorvosok Egyesülete 1995-ben összeállított kompetencia anyaga
- A gyermekorvosi praxisok eltérő adottságai:
  - Város- falu
  - Gyermekorvosi ügyelet van/nincs
  - Kórháztól való távolság
  - Összhang a védőnői feladatkörrel
- A minőségirányítási rendszer előírásai
- Jogi szabályozók
- Finanszírozás

### **AZ EGYES FEJEZETEK SZERKEZETE**

#### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

- Elvégzendő
- Elvégezhető

#### **SÜRGŐSSÉGI TEVÉKENYSÉG**

#### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

- Elvégzendő
- Elvégezhető

#### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

## **VII. A HÁZI GYERMEKORVOS FELADATAI ÉS KOMPETENCIÁJA AZ EGYES SZAKTERÜLETEKEN**

- VII/1. SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁS
- VII/2. ALLERGOLÓGIA, IMMUNOLÓGIA
- VII/3. BŐRGYÓGYÁSZAT
- VII/4. DIAGNOSZTIKA: RADIOÓGIA, LABORATÓRIUM
- VII/5. ENDOKRINOLÓGIA, ANYAGCSERE
- VII/6. FÜL-ORR-GÉGE
- VII/7. GASTRO-ENTEROLÓGIA
- VII/8. GENETIKA
- VII/9. HEMATOLÓGIA, ONKOLÓGIA
- VII/10. INFECTOLÓGIA
- VII/11. KARDIOLÓGIA
- VII/12. NEFROLÓGIA
- VII/13. NEUROLÓGIA
- VII/14. ORTOPÉDIA
- VII/15. PERINATOLÓGIA
- VII/16. PSZICHIÁTRIA
- VII/17. PULMONOLÓGIA
- VII/18. SEBÉSZET, TRAUMATOLÓGIA

VII/19. SERDÜLŐKOR SPECIÁLIS JELLEMZŐI  
VII/20. SZEMÉSZET

VII/21. KÖZÖSSÉGI ORVOSLÁS

VII/22. IGAZSÁGÜGYI ORVOSTAN, A HÁZI GYERMEKORVOS SZAKÉRTŐI  
TEVÉKENYSÉGE

## **VII/1. SÜRGŐSSÉGI BETEGELLÁTÁS**

### **DIAGNOSZTIKAI TEVÉKENYSÉG ÉS ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- A sürgős ellátást igénylő beteg aktuális állapotának megítélése (kritikus, fenyegetett állapot, veszélyeztetettség, csoportdiagnózis, veszélyeztető állapot)
- Fizikális vizsgálat, a légzés, keringés, eszmélet megítélése, a vitális jelek változásának észlelése
- Azonnal elérhető diagnosztikus eszközök alkalmazása, értékelése. (pl. RR. EKG, vércukor vizelet cukor aceton, testhőmérő)

#### **Felismerendő**

- Heveny keringési elégtelenség, shock, praeshock
- Heveny malignus ritmuszavar
- Malignus hypertensio
- Folyadék és elektrolit háztartás zavara
- Heveny légzési elégtelenség
- Alsó és felsőlégúti stenosisok.
- Idegentest gyanúja a légutakban
- Eszméletlenség, tudatzavar
- Akut izomtónus zavar, kóros idegrendszeri tünetek (intracraniális nyomásfokozódás, a meningeális jelek, göctünetek)
- Konvulziók (adatok esetén annak pontos leírása )
- Hypoglykaemia, hyperglycaemia, hypocalcaemia
- Akut allergiás kórképek, anafilaxia
- Akut has
- Sérült beteg, polytrauma
- Súlyos külső, belső vérzések gyanúja.
- Égés, lefagyás, vízbemerülés, áramütés.
- Heveny mérgezés gyanúja, toxikológiai tünet - együttesek
- Klinikai halál

#### **Elvégezhető**

- Sürgősségi labor vizsgálat
- Pulzoximéteres monitorozás
- EKG monitorozás

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

Akut életveszélyt jelentő történések elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén az orvosi felügyelet biztosítása.

#### **Alaptevékenység**

A magas színvonalú oxyológiai beavatkozást biztosító mentőegység megérkezéséig

- Elsődleges légút biztosítás: átjárható felső légutak biztosítása, légúti váladék leszívása, oropharyngealis tubus behelyezése
- Mesterséges lélegeztetés (lehetőség szerint arcmaszkkal)
- Conicotomia (pl. nagylumenű tű)
- Felső légúti idegentest eltávolítási kísérlete
- Kardiopulmonális reszuszcitáció megkezdése (BLS)
- Vénabiztosítás
- Folyadékpótlás, sokktalanítás megkezdése

- Vérzéscsillapítás
- Műfogások, fektetések
- Immobilizáció, alapszintű rögzítések
- Gyógyszeres beavatkozás szükséges
  - alkalmi görcsroham
  - akut asztmás roham
  - croup szindróma
  - hyperpyrexia
  - hypoglikæmia
  - súlyos allergiás reakciók, anafilaxia
  - erős fájdalom

#### **Elvégezhető**

- Endotracheális intubáció, laringeális maszk alkalmazása
- Kiterjesztett kardiopulmonális resuscitáció, defibrillátor alkalmazása (ALS)
- Volumenpótlás plazmaexpanderrel, rehydrálás
- Intraossealis folyadékpótlás
- Oxigénterápia
- Gyomormosás
- Mellkaspunkció túlnyomásos ptx esetén

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- A mentés és betegszállítás szervezete és működése Magyarországon
- Mentőgépkocsi-típusok felszerelésének ismerete
- A sürgősségi betegellátás igazságügyi orvostani vonatkozásainak ismerete
- Betegjogok

### **VII/2. ALLERGOLÓGIA-IMMUNOLÓGIA**

#### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

##### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele (egyéni és családi anamnézis)
- Rizikófelmérés, atópiás alkat felismerése
- Preventív feladatok (csecsemőtáplálás, allergén elimináció)
- Fizikális vizsgálat
- Allergiás betegségek gyanújának felvetése, kivizsgálásának elindítása
- Immundeficienciák gyanújának felvetése, kivizsgálásának elindítása
- Speciális immunitás laboratóriumi vizsgálata és értékelése (kvalitatív és kvantitatív vérvkép, CRP, We)
- Tüneti napló vezettetése és értékelése (nehézlégzés, táplálék provokálta tünetek gyanúja)
- Autoimmun betegségek gyanújának felvetése

#### **Elvégezhető**

- Táplálékallergia gyanúja esetén az eliminációs étrend bevezetése
- Eszközös csúcsáramlás mérés 6 éves kor fölött (Peak-flow metria)

#### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- Anafilaxiás reakció
- Fej-nyak régióra lokalizálódó Quincke oedema
- Általános tünetekkel járó generalizált urticaria
- Status asthmaticus, illetve ambuláns ellátásra nem reagáló nehézlégzés
- Egyéb súlyos allergiás reakciók

## **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

### **Alaptevékenység**

- Igazolt, enyhe és közép súlyos felső légúti allergiák
- Táplálékallergia igazolt, enyhe tünetekkel zajló, csecsemő és kisdedkori formái, melyek az eliminációs étrenddel tünetmentesen tarthatók
- Atópiás dermatitis enyhe és közép súlyos esetei
- Acut urticaria (nem generalizált)
- Szekunder (transzitorikus) humorális immunhiány
- Secretoros IgA hiány

## **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Felső légúti allergiák súlyos klinikai stádiuma
- Atópiás dermatitis súlyos, illetve szövődményes formái
- Asthma bronchiale közép súlyos és súlyos formái
- Malnutricióval járó táplálékallergiák
- Immundeficienciák
- Autoimmun betegségek

## **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Allergológiai és immunológiai ismeretek
- A csecsemő és gyermek immunrendszerének sajátosságai
- Környezeti ártalmak és az immunbetegségek összefüggései
- Genetikailag determinált immunológiai betegségek
- Hiposzzenibilizálási eljárások és immunterápia
- Immunglobulin pótlás és lehetséges szövődményei
- Transzplantáció immunológiai vonatkozásai
- Immunmodulációs kezelések és mellékhatásai
- A kortikoszteroidok és az autoimmun betegségekben alkalmazott citosztatikus kezelések elvei; a gyógyszerek hatásai, mellékhatásai

## **VII/3. BÖRGYÓGYÁSZAT**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele
- Fizikális vizsgálatok elvégzése
- Rizikófelmérés (atópiás dermatitis, naevusok, stb)
- Laboratóriumi, képalkotó és egyéb műszeres vizsgálatok kezdeményezése és értékelése

### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Szakellátást igénylő akut kórállapotok felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállítás megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- Súlyos pyodermák
- Epidermolysis bullosa
- Lyell szindróma
- Generalizált herpes

## **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

### **Alaptevékenység**

- Csecsemőkori dermatitisek
- A bőr banális infekciói
- Dermatitis
- Erysipelas
- Dermatomycosisok
- Acne
- Herpes zoster
- Szemölcsök
- Ekzéma

- Élősködők által okozott bőrelváltozások (scabies, pediculosis ..)
- Rovarcsipések, kullancscsipés utáni nyomokkövetés a terjesztett infekciók felismerése céljából
- Externákkal történő kezelés
- Haemangiómák
- A köröm betegségei
- Belgyógyászati betegségek bőr manifesztációi
- Bőrgyógyászati betegségek belgyógyászati manifesztációi
- Gyógyszer-mellékhatások bőr manifesztációi
- A bőr általános tünetekkel nem járó égési sérülése

#### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Acne súlyosabb formái
- Ekcéma súlyosabb formái
- Dermatitisek súlyosabb formái
- Localis kezelésre nem javuló szemölcsök
- Naevusok komplikált esetei
- Psoriasis
- Alopeciák
- Nemibetegségek és szexuális úton terjedő fertőzések
- Genodermatosisek
- Lyme-kór
- Mycosisek súlyosabb formái
- Nem tisztázott bőrelváltozások
- Keratosisek, hyperkeratosis

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- A bőrgyógyászati betegségek, állapotok pszichológiai vonatkozásai
- Localis kortikoszteroidkezelés és egyéb immunmoduláns kezelés hatásai, mellékhatásai
- Dermabrasio
- Elektroterápia, krioterápia, lézerterápia, UV-terápia
- Bőráttűtetés (grafting), plasztikai sebészeti beavatkozások
- Tetoválások készítésének módszerei és veszélyei, eltüntetői lehetőségek
- Onkoterápia

### **VII/4. DIAGNOSZTIKA: RADIOLÓGIA, LABOR**

#### **RADIOLÓGIA**

##### **1. ELMÉLETI ISMERETEK**

- A vizsgálóeljárások alapvető működései elve
- A haszon/kockázat ismerete
- A vizsgálatok indikációi
- A vizsgálatok ismétlésének indikációi
- A vizsgálatokra való beteg előkészítés
- A vizsgálati módszerek informatív értéke

##### **2. GYAKORLATI ISMERETEK**

- Iránydiagnózis (a kérést indokló anamnézis, tünet, feltételezett diagnózisok)
- A vizsgálati leletek megfelelő értelmezése
- A leletek reprodukálható rögzítése a beteg dokumentációjába

##### **3. ALAPTEVÉKENYSÉG**

- Anamnézis felvétel
- Fizikális vizsgálat
- Az alapellátó orvos által kérhető RTG és UH vizsgálatok (1. sz. melléklet)

## **LABOR DIAGNOSZTIKA**

### **1. ELMÉLETI ISMERETEK**

- Mintavételi technikák, preanalitikai tényezők és hibaforrások ismerete.
- A különböző vérvételi eszközök ismerete, felhasználási területe
- A vizsgálatok indikációi
- A vizsgálatok ismétlésének indikációi
- A beteg előkészítése a vizsgálatokra
- A vizsgálati módszerek informatív értéke
- Klinikai kémiai labor ismeretek
- Hematológiai labor ismeretek
- Mikrobiológiai labor ismeretek
- Egyéb ágymelletti labor vizsgálatok
- Genetikai laborvizsgálatok alapjai, indikáció és korlátok
- Szerológiai, immunológiai labor ismeretek
- Költséghatékonyság

### **2. GYAKORLATI ISMERETEK**

- A diagnosztikus vizsgálati kérés pontos megfogalmazása
- A vizsgálati leletek megfelelő értelmezése
- A leletek reprodukálható rögzítése a beteg dokumentációjába

### **3. ÖNÁLLÓ LABORVIZSGÁLATI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Vizelet gyorsteszt, vércukor gyorsteszt
- Jelenleg érvényes szabálykönyv alapján alapellátás orvosa által kérhető vizsgálatok (2. számú melléklet)

#### **Elvégezhető**

- Mintavételek
- A rendelőben végezhető vér, vizelet, széklet, torokváladék vizsgálat
- Egyéb gyorsteszt vizsgálatok

## **VII/5. ENDOKRINOLÓGIA, ANYAGCSERE**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele, különös figyelemmel a családi, terhességi és perinatalis anamnézisre
- Fizikális vizsgálatok elvégzése, minor és major rendellenességek, számba vétele, mentális állapot megítélése
- Növekedés, pubertás nyomon követése, pubertás stádiumának megállapítása
- Antropometriai mérések (testsúly, testmagasság, bőrredők) BMI, percentilek használata
- Pajzsmirigy vizsgálata, struma fokozatok meghatározása
- Veleszületett belszervi rendellenességek gyanújának felvetése
- Laboratóriumi, és képalkotó vizsgálatok, konzílium kezdeményezése
- Sürgősségi endokrin állapotok felismerése
- Egyéb okból szteroid terápiaiban részesülő beteg esetében a mellékhatások monitorozás
- Újszülöttkori anyagcsere szűrővizsgálatok szükség szerinti ismétlése
- Vércukormérés, vizelet cukor vizsgálat

#### **Elvégezhető**

- Testsírtartalom meghatározása
- Folyadékforgalom otthoni mérési adatainak értékelése

## **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- CAH sóvesztő formájának krízise
- Glükóz anyagcsere zavarok krízisállapotai
- Hyperthyreosis krízisállapota
- Addisonos krízisállapot
- Egyéb anyagcsere krízisállapotok

## **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

### **Alaptevékenység**

- Testmagasság, testsúly, pubertás nyomon követése.
- Túlsúlyosak és elhízottak gondozása, életmód tanácsadás
- Kivizsgált beteg nyomon követése, gyógyszerelésének, diétájának ellenőrzése
- Fejlesztés és rehabilitáció szükségességének felmérése és megfelelő helyre irányítás
- Otthoni ápolást, kezelést segítő eszközök beszerzésének indítványozása
- Interkurrens, otthon gyógyítható betegségek kezelése
- Kórházi kezelést igénylő stádium esetén beutalás
- Szülők pszichés támogatása

### **Elvégezhető**

- Struma I. stádium követése, jódkelése

## **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Közreműködés a gyermek endokrin és anyagcsere betegségek kezelésében és gondozásában
- 1-es típusú diabeteses betegek, a szövődmények jeleinek figyelése
- Struma II st-tól
- Súlyos fokú anyagcsere zavarral járó elhízás
- Tartós gyógyszerelést és/vagy diétát igénylő anyagcsere betegségek
- Egyéb hormonterápiát igénylő kórképek
- Daganatos eredetű endokrin betegségek
- Malignus betegségre hajlamosító rendellenességek
- Progresszióval járó kórképek
- Súlyos szervi manifesztációval járó kórképek

## **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- A kórképben esetlegesen várható szervi manifesztációk
- Speciális diéták, gyógyszerek, készítményekkel kapcsolatos tájékozottság
- Kivizsgálás menete, vizsgáló módszerek, diagnosztikus vizsgálatok értéke, korlátai
- Öröklődésment, ismétlődési kockázat
- Az alapbetegség és hormonkezelés fertilizációra gyakorolt hatása
- Várható kórlefolyás, prognózis
- Speciális szükségletek, integrálás

## **VII/6. FÜL-ORR-GÉGÉSZET**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele
- Fizikális vizsgálatok elvégzése
- Otoscopos vizsgálat (tájékozódó jelleggel)
- Hallásvizsgálat, vestibuláris funkcióvizsgálatok tájékozódó jelleggel
- Laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok kezdeményezése és eredményeinek értékelése
- Felső légúti fertőzések diagnosztikája

- Szakellátást igénylő akut fül-orr-gégészeti jellegű történések felismerése
- Adenotomia és tonsillectomia indikáció

#### **Elvégezhető**

- Orr-, gégetükrözés
- Műszeres hallásvizsgálat
- Streptococcus gyors teszt
- CRP gyors teszt

#### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Szakellátást igénylő akut fül-orr-gégészeti jellegű történések, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- Hallójárat, orrüregben és garatban levő idegentest
- Súlyos epistaxis
- Abscessus peritonsillaris, retropharyngealis
- A felső légutak súlyos allergiás oedemája
- Súlyos laryngitis subglottica, epiglottitis
- Heveny hallásromlás
- Heveny vestibuláris tünetegyüttes
- Fül-orr-gégészeti sérülések

#### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

##### **Alaptevékenység**

- Szövődménymentes infekciók ellátása
  - Felső légúti fertőzések
  - Sinusitisek
  - Banalis otitis externa
  - Otitis media acuta konzervatív kezelése
  - Nyálmirigy gyulladások
- Banalis orrvérzés ellátása
- Egyszerűen eltávolítható idegentest.
- Cerumen eltávolítása korábbi fülészeti betegség hiányában
- Nyálmirigy betegségek (gyulladás)

#### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Otitis media acuta paracentesis igénylő esetei
- Otitis media acuta szövődményes esetei
- Otitis media chronica
- Mastoiditis
- Súlyos otitis externa
- Gátolt orrlégzést okozó elváltozások
- Recidiváló epistaxis
- Orrbemeneti gyulladások szövődményes esetei
- Sinusitisek szövődményes esetei, ethmoiditis
- Felső légúti szűkület
- Fejlődési rendellenességek
- Daganatok
- Halláscsökkenés
- Tracheotomizált betegek gondozása
- Műtéti indikáció felvetése

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Hallásvizsgáló módszerek
- A hangképzés zavarai és háttérben levő elváltozások
- Hallókészülékek

- Hallásjavító műtétek
- Fül-orr-gégészeti régió fejlődési rendellenességeinek megoldásai
- Plasztikai fül-orr-gégészeti eljárások

## **VII/7. GASZTRO-ENTEROLÓGIA**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele
- Fizikális vizsgálatok elvégzése
- Rektális vizsgálat
- Laboratóriumi vizsgálatok (vér, vizelet, széklet).
- Képpalkotó vizsgálatok kezdeményezése és eredményeinek értékelése
- Gasztrointesztinális fertőzések diagnosztikája
- Szomatikus fejlődés elmaradása esetén szoros nyomon követés, malabsorptio, maldigestio irányában tájékozódó vizsgálatok
- Ételintoleranciák kivizsgálása.
- Colica abdominalis kivizsgálásának elindítása
- Krónikus obstipáció kivizsgálásának elindítása

#### **Elvégezhető**

- Occult gasztrointesztinális vérzés gyorsteszt
- Coeliakia gyorsteszt
- H<sub>2</sub> kilégzési teszt

### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- idegentest a tápcsatorna területén
- akut, masszív nyelőcső-gyomor-bél vérzés
- hasi trauma
- exsiccatiohoz vezető gastroenteritis
- akut has, kizáródott sérvek
- Hirschprung kór krízis állapota
- krónikus bélgyulladások akut krízisállapotai
- akut hepatitis
- marószer mérgezések

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Szövődménymentes infekciók kezelése
  - Stomatitis
  - Gastritis
  - Enteritis
  - Helminthiasis, protozon fertőzések

#### **Elvégezhető**

- infúzió bekötése

#### **Krónikus betegségek kezelése**

- Postenteritises szindróma
- Nem-organikus obstipatio étrendi tanácsokkal és gyógyszerrel történő rendezése
- Fissura ani, nodus haemorrhoidales kezelése
- Ételintoleranciák, étrendi beállítása
- Gyarapodási zavart nem okozó csecsemőkori GER

### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Szájpád- és ajakhasadékok
- Ulcus duodeni seu/et ventriculi
- Gyarapodási zavarhoz vagy légúti tünetekhez vezető GER
- Oesophagus atresia stp.op. gondozása, bélszűkületek
- Krónikus bélbetegségek
- Fejlődési rendellenességek, herniák, urachus záródási rendellenesség
- Hasi daganatok
- Krónikus májbetegségek
- Stomás beteg gondozása
- Malabsorptiók, maldigestiók
- Coeliakia : a diéta betartás ellenőrzése, étrendi tanácsok, családtagok szűrése
- Cystás fibrosis
- Epehólyag és epeút betegségek

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Májtranszplantáció indikációi
- Máj- és nyelőcső-gyomor-bél vizsgáló módszerek
- Fejlődési rendellenességek megoldásai, optimális műtéti időpontjuk, kiegészítő kezelések szükségessége
- Krónikus gyulladásos bélbetegségek korszerű kezelése

### **VII/8. GENETIKA**

#### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

##### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele, különös figyelemmel a családi, terhességi és perinatalis anamnézisre
- Fizikális vizsgálatok elvégzése, minor és major rendellenességek, számba vétele, mentális állapot megítélése
- Veleszületett belszervi rendellenességek gyanújának felvetése
- Növekedés, pubertás nyomon követése
- Laboratóriumi, genetikai és képalkotó vizsgálatok, konzílium kezdeményezése

##### **Elvégezhető**

- Szindróma kutatás (amennyiben a kromoszóma vizsgálat negatív)

#### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

#### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

##### **Alaptevékenység**

- Kivizsgált beteg nyomon követése, gyógyszerelésének, diétájának ellenőrzése
- Fejlesztés és rehabilitáció szükségességének felmérése és megfelelő helyre irányítás
- Otthoni ápolást, kezelést segítő eszközök beszerzésének indítványozása
- Interkurrens, otthon gyógyítható betegségek kezelése
- Kórházi kezelést igénylő súlyossági állapot esetén beutalás
- Szülők pszichés támogatása
- Genetikai betegségben szenvedők időszakonkénti szűrővizsgálata malignitás irányába

#### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Malignus betegségekre hajlamosító rendellenességek
- Tartós gyógykezelést igénylő anyagcsere betegségek
- Progresszióval járó kórképek
- Súlyos szervi manifesztációval járó kórképek

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Speciális diéták és gyógyszerek

- A diagnosztikus vizsgálatok értéke és korlátai
- Gyógyszeres kezelés esetén speciális készítmények ismerete
- Várható kórlefolyás, prognózis
- Öröklődés menet, ismétlődési kockázat ismerete
- Speciális szükségletek, integrálás

## **VII/9. HAEMATOLÓGIA, ONKOLÓGIA**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele (egyéni és családi anamnézis: splenectomai, icterus)
- Fizikális vizsgálatok elvégzése (a has vizsgálata!)
- Laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok kezdeményezése és eredményének értékelése
- Vashiányos anaemia diagnosztizálása
- Rizikótényezők felmérése

#### **Elvégezhető**

- Mikroszkópos vérvizsgálat

### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- Akut légzési és keringési zavar
- Súlyos vérzés
- Beékelődés gyanúja
- Akut has
- Tudatzavar
- Idegrendszeri góctünetek
- Hipertóniás krízis

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Onkológia kór állapotok prevenciója (környezeti károsító tényezők elkerülése)
- Vashiányos anémia kezelése
- Malignus és hematológiai betegségek gyanújának felvetése
- Az onkológiai beteg és környezetének pszichés támogatása
- Terminális állapotban lévő beteg és környezetének gondozása

### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Egyéb anémiák diagnosztikája és kezelése
- Trombopéniák, trombopátiák
- Az onkoterápia mellékhatásainak észlelése, esetleg elhárítása
- Szekunder hematológiai eltérések
- Vérzékenységi állapotok
- Primér és szekunder thrombophilia
- Csontvelő aplasztikus kór állapotai
- Onkológiai beteg fájdalomcsillapítása
- Malignus vérképzőszervi és nyirokrendszeri betegségek

### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- A szuportív (transzfúziós, faktorpótlás) kezelések lehetőségeinek és szövődményeinek ismerete
- Malignus vérképzőszervi betegségek korszerű diagnosztikus és terápiás lehetőségei
- Össejt transzplantáció
- Onkológia diagnosztikus és terápiás módszerei
- A terápiás lehetőségek mellékhatásainak ismerete, enyhítésének lehetőségei
- Daganatok epidemiológiájának ismerete

- Hospice ellátás alapelvei és alkalmazása, hozzáférés elősegítése
- Nem konvencionális gyógymódok kritikai ismerete

## **VII/10. INFECTOLÓGIA**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele
- Veszélyeztetettség felmérése
- Fizikális vizsgálatok elvégzése
- Mintavétel tenyésztéses vizsgálatokra (jogsabályokban előírt esetekben)
- Laboratóriumi, képalkotó és egyéb vizsgálatok indikálása, értelmezése.

#### **Elvégezhető**

- Mintavétel tenyésztéses vizsgálatokra (jogsabályokban előírt eseteken felül)
- Gyorstesztek (STREP-A –teszt, CRP)
- Vérsejtsüllyedés
- Vizelet szemikvantitatív műszeres analízise
- Mikroszkópos vér, vizelet, váladékvizsgálat

### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Az előírt járványügyi intézkedések.
- Immunizáció (kötelező védőoltások)
- Önkéntesen választható védőoltások dokumentált tájékoztatása
- Preventív feladatok koordinálása járványügyileg veszélyeztetett övezetbe történő utazások esetén .
- Szakellátást igénylő fertőző betegek elsődleges ellátása.
- Korszerű antibiotikum kezelés
- Szakellátást nem igénylő fertőző betegek definitív ellátása
- Otthon nem kezelhető fertőző betegségek esetén a szakintézetbe irányítás megszervezése

#### **Elvégezhető**

- Epidemiológiai adatgyűjtés
- Mikroszkópos vér, vizelet, váladékvizsgálat
- Önkéntesen választható védőoltásokkal történő immunizáció

### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Pontosan nem diagnosztizált fertőző betegségek kivizsgálása, kezelése.
- Ismeretlen eredetű láz
- Alapellátásban hozzá nem férhető antimikrobás szereket igénylő állapotok
- Szexuális úton terjedő betegségek.

### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Fertőző betegségek profilaxisának, diagnosztikájának és terápiájának modern lehetőségei.
- A baktérium rezisztencia aktuális helyzete
- Radiológiai és képalkotó vizsgálatok jelentősége.
- Migrációs eredetű fertőző betegségek
- Korszerű infektológiai kiegészítő kezelések
- Fertőző betegségekkel kapcsolatos jogszabályok

## **VII/11. KARDIOLÓGIA**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele (családi, terhesség, perinatalis történések)
- Fizikális, vizsgálatok. (életkor függő szívfrekvencia, légzésszám, tensio, A. femoralis tapintása)
- Akut kardiovaszkuláris történések felismerése
- Krónikus szívbetegségre jellemző klinikai tünetek felismerése
- Vérnyomásmérés gyermek, serdülőkorban, tájékoztató RR mérés csecsemőkorban(Flash)
- A hypertonia kivizsgálásának elindítása
- Rizikó státusz felmérése (obesitas, táplálkozási szokások, életmód, családi anamnesis: hypertonia, diabetes)
- Mellkas-röntgen vizsgálat, UH, Holter, EKG vizsgálat kezdeményezése és a lelet értelmezése
- Gyermekkardiológiai konzílium kezdeményezése
- Szív-műtétek, és beavatkozások (invazív kardiológia) jellemző korai és/vagy késői szövődményeinek ismerete, felismerése

#### **Elvégezhető**

- Vérnyomás és EKG monitorozás (Holter, ABPM) elvégzése, az eredmények értelmezése
- 12 elvezetési EKG készítése, értékelése újszülött-, csecsemő- és gyermekkor különböző periódusaiban eltérő jellemzők ismerete alapján

### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása; elvégzendő sürgősségi beavatkozások**

- Cyanikus roham elsődleges ellátása
- Hipertenzív sürgősségi állapotok
- Keringési elégtelenség, shock
- Kardiopulmonális reszuszcitáció

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Keringési és érrendszeri betegségek prevenciója
- Serdülőkori primer hipertónia kezelése (szekunder és terápia rezisztens hypertonia továbbirányítása)
- Infekciós endocarditis antibiotikum profilaxisa.
- Febris rheumatica prophylaxis
- Akcidentális zörejek nyomon követése
- Szív-érrendszeri és halmozott rizikójú betegek egészségmagatartásának fejlesztése, laikus oktatás

#### **Elvégezhető**

- Akut ritmuszavarok elsődleges ellátása
- Akut szívelégtelenség elsődleges ellátása

### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Veszélyeztetett szívhibák gondozása
- Szív-műtéten átesett betegek, rehabilitációja.
- A szív és a nagyerek szerzett billentyűbetegségei.
- Hypertonia (szekunder és terápia rezisztens hypertonia)
- Ritmuszavarok, paroxysmalis tachycardia
- Thromboprophylaxis
- Pacemaker kontrollálása

- A szív gyulladásos betegségei, reumás láz
- Cardiomyopathiák
- Adequat gyógyszeres és egyéb kiegészítő kezelések

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Hemodinamikai invazív beavatkozások
- Elektromos cardioversio
- Pacemaker-terápia
- Szívműtétek, érsebészeti műtétek
- Speciális gyermekkardiológiai problémák
- Terhelhetőség
- Szívtranszplantáció indikációja

### **VII/12. NEFROLÓGIA**

#### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

##### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele
- Fizikális vizsgálat (különös tekintettel a külső nemi szervek fejlődési rendellenességei, minor anomáliák, vese eredetű ödéma felismerésére)
- Testtömeg, testmagasság, vérnyomásmérés
- Bevitt / ürített folyadék mérése, fajsúlymérés
- Tájékoztató vizeletvizsgálat (tesztcsík, reagens, illetve az azt kiértékelő készülék)
- A szükséges laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok indikálása

##### **Elvégezhető**

- Vizelet üledék mikroszkópos vizsgálata

#### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása:**

- Colica renis
- Acut scrotum
- Sérülések
- Acut glomerulonephritis, nephrosis syndroma gyanúja
- Köves roham kivizsgált betegnél
- Paraphimosis rendelőben nem megoldható esetei
- Acut vizelet retencio

#### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

- Preventív feladatok, személyi higiéné kialakításának elősegítése
- Nem komplikált alsó és felső húgyúti infekció (kivéve a csecsemőkori előfordulást)
- Primer asymptomatic enuresis nocturna
- Ortostatikus proteinuria kivizsgálása és ellenőrzése
- Balanitis, vulvitis
- Vese és húgyúti betegségek gyanúja esetén kivizsgálás elindítása

#### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Fejlődési rendellenességek
- Komplikált és recidiváló húgyúti infekciók
- Hematuria
- Enuresis további formái
- Inkontinencia
- A vese glomerularis betegségei
- A vese tubulo- intersticiális betegségei

- Akut és subakut vesebetegségek utógondozása
- Egyéb nephropathiák
- Vese és húgyúti daganatok
- Sérülések következményei
- Hydrokele, varicokele,
- Phimosz
- Húgyúti kövesség
- Krónikus veseelégtelenség
- Egyéb betegségek urológiai és nefrológiai vonatkozásai

#### **TÁJÉKOZOTTSAG:**

- Nefro- urológiában használatos képalkotó és egyéb diagnosztikus (pl. vesebiopszia) módszerek
- Gyógyszeres és műtéti terápiás eljárások
- Köeltávolítás módszerei (közúzás lehetőségei)
- Művi méregtelenítő eljárások
- Vese transzplantáció (donáció kérdése)
- Gyógyszerdózisok módosítása veseelégtelenségben

### **VII/13. NEUROLÓGIA**

#### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

##### **Alaptevékenység**

- Anamnézis és neurológiai alapvizsgálat
  - a tudatállapot vizsgálata
  - az agyidegek és perifériás idegek vizsgálata
  - a motoros funkciók: izomtónus és izomerő vizsgálata
  - érzésvizsgálat
  - vegetatív funkciók vizsgálata
  - meningeális izgalmi jelek
- Újszülött és csecsemő speciális neurológia vizsgálata
- Natív koponya felvétel és koponya UH elvégzésének kezdeményezése és leleteinek értelmezése

##### **Elvégezhető**

- Szemfenék vizsgálat

#### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

##### **Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- Neuroinfekció gyanúja
- Tudatzavarral és tudatvesztéssel járó tisztázatlan eredetű állapotok
- Ismeretlen eredetű görcstevékenység, status epilepticus
- Akut és/vagy progrediáló koponyaűri nyomásfokozódás
- Acut encephalopathia
- Acut centrális vagy perifériás paresis ill. plegia
- Acut göctünetek

#### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

##### **Alaptevékenység**

- Neurológiai megbetegedések prevenciója
  - Fakultatív védőoltások, baleset megelőzés
  - Életkorhoz kötött szűrővizsgálatok
- Veszélyeztetett neurológiai kórképek és deficit állapotok észlelése
- Szerzett neurológiai kórképek észlelése
- Kivizsgálás kezdeményezése, elindítása
- Neurorehabilitáció és rehabilitáció kezdeményezése

### **Elvégezhető**

- Rehabilitáció és fizioterápia

### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Krónikus visszatérő elsődleges és másodlagos fejfájás betegségek
- Alvászavarok
- Perifériás parézisek
- Koponya-, agyi traumák maradandó tünetei és elváltozásai
- Hydrocephalusos illetve shunt-beültetett beteg gondozása
- Koponyaűri vaszkuláris intervención átesett beteg gondozása
- Neuromusculáris betegek gondozása
- Postmeningitises, postencephalitises állapotok
- Epilepszia szindrómák
- Veleszületett vagy szerzett neurológiai deficit állapotok
- Idegrendszeri daganatok
- Neuralgiák
- Neuromusculáris betegségek
- Motoneuron-betegségek
- Extrapiramidális zavarok
- Cerebrovaszkuláris kórképek

### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Neurorehabilitáció és rehabilitáció lehetőségei
- A neurológiában használatos elektrofiziológiai vizsgálatok
- Képkalkotó idegrendszeri vizsgálatok: CT, MRI, SPECT, PET-CT
- Korszerű terápiás lehetőségek
- Ideg- és érsebészeti beavatkozások
- Neurogenetikai kórképek

## **VII/14. ORTOPÉDIA**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Mozgásszervi szűrővizsgálatok
- A mozgásszervi károsodás megelőzési módszereiről való információ nyújtás
- Anamnézis felvétele (csontfájdalom jelentősége egyéb megbetegedések irányába)
- A mozgásszervek anatómiai és funkcionális tájékozódó vizsgálata
- Laboratóriumi, képkalkotó vizsgálatok kezdeményezése, az eredmény értékelése

### **Elvégezhető**

- Fizikai terhelhetőség megítélése
- Javaslat ortopédiai segédeszközök használatára, azok szakszerűségének ellenőrzése

### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása:**

#### **Ortopédiai sürgősségi állapotok felismerése**

- Perthes kór,
- epiphyseolysis,
- arthritis,
- ízületi duzzanat, meleg tapintat)

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Hanyagtartás
- Funkcionális scoliosis

- Asepticus csontnecrosisok enyhe formái
- Dysplasia coxae
- Tranzitorius coxitis
- Pes planus
- Enyhébb csont, szalag izom és ínsérülések/betegségek
- Javaslat iskolai testnevelési besoroláshoz, gyógytornához
- Gyógy úszás kezdeményezése

#### **Elvégezhető**

- Ortopédiai szakorvosi ellátást, ellenőrzést már nem igénylő állapotok esetén a regenerálódást, rehabilitációt szolgáló módszerek alkalmazása ( pl. TENS, Biopteron)

#### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Velezületett csont-izületi rendellenességek
- Újszülöttkori torticollis
- Újszülöttkori veleszületett lábdeformitások (sarló láb, sajkaláb, dongaláb)
- Subluxacio, luxacio coxae
- Csont-izületi rendszerbetegségek
- Csont-izületi jó és rosszindulatú daganatok
- Gyulladásos csont, izületi betegségek
- Súlyos aszeptikus csontnekrozisok (m. Perthes)
- Epiphyseolysis
- Strukturális, congenitalis, statikus scoliosisok
- Derékfájás gyermekkorban
- A láb súlyos statikai rendellenességei
- Fizioterápia
- Otthoni gyógytorna irányítása, ellenőrzése
- Neuromuscularis betegségek, idegrendszeri betegségek, hemofília ortopédiai vonatkozásai

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Csont és izomrendszer jellegzetességei gyermekkorban
- Diagnosztikus és terápiás beavatkozások
- Gyógyászati segédeszközök

### **VII/15. PERINATOLOGIA**

#### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

##### **Alaptevékenység**

- Családi, terhességi és perinatális anamnézis felvétele
- Fizikális vizsgálat (különös tekintettel a fejlődési rendellenességek, veleszületett genetikai betegségek, anyagcserezavarok, szülési sérülések felismerésére)
- Az egészséges fejlődést kórosan befolyásoló tényezők felismerése
- Kivizsgálást és/vagy beavatkozást igénylő állapotok felismerése (Légzészavar- keringés zavar, cyanosis, szívzörej, ritmus zavar, elhúzódó icterus, ismétlődő hányás, idegrendszeri tünetek, vérzékenység, táplálási nehezítettség, láz, mekónium ürítési zavar, gastrointestinális rendszer atréziái, acut has)
- Izomtónus eloszlási zavarok felismerése

#### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

##### **Alaptevékenység**

- Köldökellátás
- Szoptatás segítése
- Anyatej hiányában kornak és állapotnak megfelelő kevert, illetve mesterséges csecsemőtáplálás rendelése, nyomon követése
- D-, és K-vitamin profilaxis elindítása
- Hepatitis B profilaxis

- Felületes lokális bőrbetegségek kezelése
- Szövődménymentes clavicula fractura nyomon követése
- NEM TERVZETT otthoni szülés esetén az újszülött állapotának felmérése, szállítás előtti állapotának stabilizálása
- Szűrővizsgálat céljából vérvétel
- Anyai megbetegedés esetén tanácsadás az újszülött ellátására vonatkozóan
- Kivizsgálást és/vagy beavatkozást igénylő állapotok felismerése után szakellátásra irányítás

#### **Elvégezhető**

- Légzésfigyelő készülékkel történő ellátás és betanítás

#### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Születési sérülések ellátása
  - Csonttörés
  - Plexus brachiális sérülés
  - Nervus phrenicus, nervus facialis, n. peroneus sérülés
  - Traumás eredetű intracraniális vérzés
  - Viscerális sérülés és vérzés
  - M. sternocleidomastoideus sérülés
- Újszülöttkori apnoe okainak megállapítása
- Hypoxiás-ischemiás központi idegrendszeri laesio és intracranialis vérzések rehabilitációja, korai fejlesztés
- Diszkrét izomtónus eloszlási zavarok neurorehabilitációja
- Congenitális vitiumok és újszülöttkori ritmuszavarok gondozása
- Elhúzódó icterus kivizsgálása
- Neonatális fertőzések utókezelése
- Akut sebészeti kórképek, műtét előtti és műtét utáni állapotok
- Veszélyeztetett anyagcsere zavarok és endokrin betegségek gondozása
- Egyéb krónikus betegségek és fejlődési rendellenességek gondozása

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Az újszülöttkorban alkalmazható korszerű diagnosztikai módszerek.
- A fejlődési rendellenességek korrekciós műtéteinek időpontja, várható lefolyása, rehabilitációja
- A neurorehabilitáció formái.
- Szindrmatológia
- Az összejt bank lehetőségei
- A veszélyeztetett rendellenességek öröklődési módja, ismétlődési kockázata

### **VII/16. PSZICHIÁTRIA**

#### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

##### **Alaptevékenység**

- Tájékozódó pszichiátriai anamnézis és heteroanamnézis felvétele (családi háttér, provokatív tényezők)
- Fizikális vizsgálat
- Pszichés státusz elsődleges felmérése
- Rizikótényezők felmérése
- Szomatizáció gyanújának felismerése
- Emocionális és magatartási zavar gyanújának felvetése
- Rendellenes pszichés fejlődés gyanújának felvetése

#### **Elvégezhető**

Jártasság birtokában tudományosan-módszertanilag elfogadott pszichés és mentális állapotot felmérő tesztek tájékozódó jelleggel

#### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

## **Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- Akut megvonási szindróma
- Közvetlen veszélyeztető állapotok „cry for help” felismerése

## **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

### **Alaptevékenység**

- Pszichés kórállapotok prevenciója
- Szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzése és a leszokás segítése
- Tanulási zavarok gyanújelének felvetése
- Emocionális és magatartási zavarok kivizsgálásának kezdeményezése

### **Elvégezhető**

- Gyógyító beszélgetés
- Pszichiátriai betegek rehabilitációjának követése
- Háziiorvosi team rehabilitációs tevékenységének vezetése
- Mentálhigiéné fejlesztése, családvezetés

## **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Pszichózisok
- Bipoláris kórképek
- Szorongásos kórképek
- Depressziók
- Mentális retardáció
- Magatartás- társadalmi beilleszkedési zavarok
- Személyiségzavarok
- Addiktológiai kórképek és rehabilitáció

## **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Pszichofarmakológiai ismeretek
- Pszichológiai és pszichiátriai teszt módszerek
- Módszer specifikus pszichoterápiás eljárások
- Krízisintervenció
- Önismereti csoportok, csoport-, családterápiák
- Radiológiai és egyéb képalkotó vizsgálatok

## **VII/17. PULMONOLÓGIA**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele (környezeti ártalmak is)
- Fizikális vizsgálat
- Hajlamosító tényezők felismerése.
- Laboratóriumi, képalkotó vizsgálatok kezdeményezése, a lelet értékelése
- Iránydiagnózis felállítása
- A köhögés differenciál-diagnosztikája
- Akut sürgősségi ellátást igénylő légzőszervi betegségek felismerése

#### **Elvégezhető**

- Spirometria
- Spirometria fizikai terheléssel
- Prick teszt
- AP. és oldalirányú mellkas rtg. értékelése
- CRP gyors teszt

## **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- Croup-syndroma,
- Status asthmaticus
- Idegentest aspiráció
- PTX
- Mellkasi sérülés
- Füstbelégzés, légúti égés
- Egyéb akut légzési elégtelenség

## **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

### **Alaptevékenység**

- Prevenció tanácsadás
- Az alsó és felsőlégúti megbetegedések elkülönítése
- Alsólégúti fertőzések általános állapot romlással nem járó esetei
  - Bronchitis
  - Obstructiv bronchitis
  - Pneumonia, pleuritis
- Recidiváló alsólégúti infekciók kivizsgálásának elindítása
- Inhalációs gyógyszeradagolás (a forma kiválasztása, betanítása)

### **Elvégezhető**

- A diagnosztizált epizodikus, valamint az enyhe perzisztáló asthma bronchiale kezelése, gondozása.
- Mellkaspunkció túlnyomásos ptx esetén

## **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Recidiváló obstructív bronchitis
- Recidiváló croup syndroma
- Középsúlyos és súlyos perzisztáló asthma bronchiale
- Tuberculosis
- Krónikus progresszív tüdőbetegségek
  - Mucoviscidosis
  - Ciliaris dyskinesia
  - Alfa-1 antitripszin hiány
- Immunhiányos betegek légúti fertőzései
- Autoimmun betegségek légzőszervi manifesztációi
- Diffúz parenchymás tüdőbetegségek

## **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Diagnosztikus vizsgálatok
  - Modern képalkotó eljárások
  - Légzésfunkciós vizsgálatok
  - Invazív beavatkozások
  - Biokémiai és mikrobiológiai vizsgálatok
  - In vivo allergológiai és immunológiai vizsgálatok
- Kezelési eljárások
  - Súlyos légzőszervi betegek otthoni ápolását segítő módszerek
  - Respirátor-kezelés
  - Rehabilitációs kezelések
  - Tüdőtransplantáció

## **VII/18. SEBÉSZET, TRAUMATOLÓGIA**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

### **Alaptevékenység**

- Anamnézis és fizikális vizsgálat
- Laboratóriumi és képalkotó vizsgálatok kezdeményezése és eredményének értékelése
- Gyermeksebészeti konzíliumok szükségességének felismerése
- Posztoperatív szövödmények felismerése

### **Elvégezhető**

- Speciális diagnosztikai tesztek a sérülés jellegének és a funkció aktuális állapotának megítélésére

## **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Szakellátást igénylő akut sebészeti jellegű történések felismerése, elsődleges ellátása, szükség esetén szakintézetbe szállításának megszervezése, illetve orvosi felügyelet biztosítása**

- Akut has
- Akut scrotum
- Koponya trauma
- Tompa hasi sérülés
- Súlyos vérzések
- Ficam, törés
- Nyílt sérülések
- Polytrauma
- Osteomyelitis acuta
- III. fokú égések, fagyások és maródásos sérülések

## **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

### **Alaptevékenység**

- Felszíni sérülések
- Ízületi húzódás, rándulás
- I. II. fokú égés, fagyás, maródás kis kiterjedésű formái a lokalizációtól függően
- Tisztázott háttérű idült sebek kezelése
- Enyhe szülési sérülések ellátása, ellenőrzése (clavicula fractura, cephalhaematoma)
- Pylorus stenosis gyanújának felvetése
- Hernia inguinalis és hydrocele felismerése
- Retentio testis, bűvárhere felismerése
- Phimosi felismerése
- Rectalis digitális vizsgálat
- Tetanusz profilaxis
- Trombo-profilaxis
- Pszichés és szomatikus preoperatív felkészítés

### **Elvégezhető**

- Műtéti sebek kezelése
- Területen végezhető kisebb sebészeti beavatkozások
- Varratszedés
- Furunculus és felületes tályog ellátása
- Hernia inguinalis repositio

## **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Sebészeti szakellátást követő rendelői/otthoni kezelések és utógondozás
- Traumatológiai szakellátást követő rendelői/otthoni kezelések és utógondozás
- A sebészeti beavatkozások korai és késői szövödményei
- Posztoperatív rehabilitáció
- Fizikoterápiás kezelések

### **Tájékozottság**

- Sebészeti és traumatológiai indikációk, módszerek, eljárások, kockázatok, várható eredmények ismerete
- Egynapos sebészet
- Gyermeksebészeti beavatkozások optimális időpontja

- Gyermeksebészeti beavatkozások és a védőoltások ütemezése
- Plasztikai sebészet
- Aneszteziológiai eljárások és szempontok ismerete

## **VII/19. A SERDÜLŐKOR SPECIÁLIS JELLEMZŐI**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- Anamnézis felvétele: különös tekintettel a családban előforduló rizikó betegségekre és életmódbeli rizikó tényezőkre, valamint a serdülő fiatal életmódjára
- Fizikális vizsgálat, amely kiemelten kezeli a nemi fejlettség, a mozgásszervek, a pajzsmirigy vizsgálatát, és tartalmazza a vérnyomás mérést
- A családi és környezeti tényezők felmérése, értékelése, követése
- A nemi fejlettség alakulásának megítélése (a Tanner stádiumok alapján)
- A serdülőkorban kezdődő emocionális és magatartás zavarok felismerése
- Táplálkozási magatartás zavarainak korai felismerése

#### **Elvégezhető**

- EKG-leletek, ABPM leletek értelmezése
- Fakultatív védőoltások (Varicella, HPV..)

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Életmódi tanácsadás (napirend, mozgás, táplálkozás, menstruáció, szexualitás )
- Káros szenvedélyek prevenciója
- Sürgősségi fogamzásgátlás megkezdése, majd ezt követően szakellátásra irányítása
- Fogamzásgátlásra vonatkozó tanácsadás, beállított esetben gyógyszeres ellátás
- Baleset-megelőzésre vonatkozó tanácsadás
- Bántalmazás, erőszak megelőzésére vonatkozó tanácsadás
- Esszenciális hypertónia és obesitas gondozás
- Vashiányos anémia
- Struma I. stádium
- Dysmenorrhoea
- Pszichoszomatikus panaszok
- Pályaválasztási tanácsadás segítése

### **BETEGELLÁTÁS A SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL**

- Bőrgyógyászati betegségek( acne, hirsutismus, mycosisok)
- Esszenciális hypertónia
- Metabolikus syndroma
- Gastroenterológiai kórképek ( ulcerus, GOR)
- Ismétlődő húgyúti infekció
- Pszichiátriai kórképek (anorexia nervosa, bulimia nervosa, suicidum, deviáns magatartás, depresszió, szorongás, szenvedélybetegségek)
- Fizikai és szexuális erőszak, bántalmazás
- Mozdulásszervi betegségek (scoliosis, osteochondrosisok)
- Endocrin kórképek ( struma II stádiumtól, menstruációs ciklus zavarai, fogamzásgátlás )
- Szexuális úton terjedő betegségek
- Fogamzásgátlás első gyógyszeres beállítása

### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- A serdülőkor pszichés sajátosságai
- A serdülő általános és helyi szokásainak ismerete
- Szendélybetegségek (drog, játékszenvedély) felismerése, megelőzési módszereinek ismerete, motivációs interjú elsajátítása
- Újabb fakultatív védőoltások ismerete
- A serdülő korosztály speciális jogi helyzete

## **VII/20. SZEMÉSZET**

### **DIAGNOSZTIKUS TEVÉKENYSÉGEK, ELJÁRÁSOK**

#### **Alaptevékenység**

- szemészeti anamnézis
- tájékozódó oftalmológiai vizsgálat az életkori sajátosságoknak megfelelően
- szűrővizsgálatok meghatározott életkorokban
  - fejlődési rendellenességek gyanújának felvetése
  - strabismus gyanújának felvetése
  - fénytörési hibák gyanújának felvetése
- színlátás tájékozódó vizsgálata
- szemmozgások és pupillareakciók vizsgálata
- a szem könny- és védőszervei gyulladásának felismerése
- a kötőhártya gyulladásának felismerése
- szaruhártya, szivárványhártya és az ínhártya gyulladás gyanújának felvetése
- szakellátást igénylő akut kórállapotok felismerése

#### **Diagnosztikus módszerek alkalmazása**

- a szem környékének megtekintése
- a szemhéj vizsgálata kifordítással
- látásélesség tájékozódó vizsgálata
- színlátás vizsgálata
- pupilla reakció vizsgálata

#### **Elvégezhető**

- tájékozódó szemfenék-vizsgálat

### **SÜRGŐSSÉGI ELLÁTÁS**

**Akut életveszélyt jelentő történések felismerése, elsődleges ellátása, szakintézetbe szállításának megszervezése, szükség esetén orvosi felügyelet biztosítása**

- maró anyagok mechanikus eltávolítása, a kötőhártyazsák kimosása
- szem és függelékeinek sérülései
- perforáló szemsérülés és rögzült idegentestek
- akut látásromlás, látásvesztés

### **ÖNÁLLÓ BETEGELLÁTÁSI TEVÉKENYSÉG**

#### **Alaptevékenység**

- Szövődménymentes conjunctivitis kezelése
- Szövődménymentes hordeolum kezelése
- Lokális kezelés
- cseppentés
- kenőcs behelyezése a kötőhártyazsákba
- a kötőhártyazsák kimosása

#### **Elvégezhető**

- Felületes idegentest eltávolítása a kötőhártyáról

### **BETEGELLÁTÁS SZAKELLÁTÁS IRÁNYÍTÁSÁVAL , A SZAKELLÁTÁS SEGÍTÉSE**

- Conjunctivitisek differenciálása
- Súlyos, elhúzódó conjunctivitis
- Hordeolum kezelése, chalazion
- Fénytörési hibák
- Strabismus
- Amblyopia
- Szemmozgás zavarai
- Ptosis
- Cataracta

- Glaukóma
- Retinopátia, retinaleválás
- Orbitalis cellulitis
- Szisztémás betegségekhez társuló gyulladásos szembetegségek
- A szemgolyó és védőszerveinek sérülése
- Cornea-abrázió, -irritáció
- Szemgolyó és védőszerveinek benignus és malignus daganatai

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Fénytörési hibák konzervatív és operatív ellátásának lehetőségei
- A congenitalis szembetegségek és a strabismus korai felismerésének jelentősége
- Congenitalis szembetegségek és strabizmus konzervatív és operatív kezelésének lehetőségei
- Gyógyszerek oftalmológiai vonatkozásai
- Egyéb betegségek szemészeti manifesztációi

### **VII/21. KÖZÖSSÉGI ORVOSLÁS**

#### **Elvégezhető**

- Az általános iskolai tanulók egészségi állapotának szűrése: teljes fizikális vizsgálat 2.,4.,6.,8.évfolyamon, az eredmény dokumentálása.
- Kiszúrt eltérésekről a választott háziorvos/házi gyermekorvos értesítése a szülőnek kiadott LELETADÁS által.
- Módszertani levél szerinti életkori kampányoltások elvégzése.
- Fertőző megbetegedések esetén járványügyi intézkedések elrendelése, az ÁNTSZ illetékes intézetével együttműködve.
- Szoros és egyeztetett munkakapcsolat az iskolavédőnővel.
- Együttműködés a tantestülettel és a szülőkkel.
- A testnevelési csoportbeosztás a háziorvos javaslata és igazolása alapján.
- Elsősegélynyújtás (iskolában való jelenlét esetén)
- Az adott közösség számára konzultációs lehetőség biztosítása
- Közreműködés az iskolai egészségnevelési terv elkészítésében
- Egészségtudatos magatartás formálása
- Az egészséges táplálkozás megismertetése, elősegítése az iskolai étkezés során.
- Közreműködés a dohányzás, alkohol-fogyasztás, drogozás, szenvedélybetegségek primer prevenciójában
- Szexuális viselkedésre vonatkozó primer prevenció
- A mindennapos testedzés elősegítése az intézményben
- Részvétel a testnevelési csoportok mozgásterápiájának megszervezésében és a munka nyomon követése
- Törekvés a személyi és iskola higiénia megvalósítására
- Az észlelő és jelzőrendszer közösségi szinten történő működtetésének szakmai segítése
- Tudományos igényű munkához felmérés.
- A rendeletet meghaladó szűrővizsgálat végzése egyénileg vagy szűrőcsoport tagjaként.
- A beilleszkedés elősegítése
- Csoportterápia
- Lelki gondozás
- Speciális ellátást igénylő betegek intézeti beilleszkedések segítése, a szükségletnek megfelelő feltételek biztosítása

#### **TEVÉKENYSÉG SZAKELLÁTÁS SEGÍTSÉGÉVEL**

- Gondozás a közösség körülményei mellett a betegség szerinti szakorvos útmutatásai alapján.
- Jogszabály által nem előírt célzott szűrővizsgálat szakorvosi útmutatások alapján
- Rehabilitációs tevékenység az intézet által biztosított feltételekkel

#### **TÁJÉKOZOTTSÁG**

- Az intézmény munkáját érintő legfontosabb jogi szabályai, működési rendje
- Szociális és gyermekjóléti szolgálatok ismerete
- Az intézmény és az önkormányzat kapcsolattartása
- A közösségbe járó gyermekek szüleinek szocio-kulturális állapota

## **VII/22. IGAZSÁGÜGYI ORVOSTAN, A HÁZI GYERMEKORVOS SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉGE**

### **Jogi ismeretek**

Általában: A napi munka során szükséges az aktuális joganyagok ismerete és alkalmazása.

#### **A. Az Egészségügyi törvény**

- A gyakorló orvos kötelezettségei
- Gyógykezelési kötelezettség
- Orvosi tevékenység megtagadásának a kötelezettsége
- Tájékoztatási kötelezettség
- Utasítás adási kötelezettség
- Műtéti és kezelési hozzájárulás beszerzésének a kötelezettsége
- Szakértői működés kötelezettsége
- Titoktartási kötelezettség
- Magatartási kötelezettség
- A gyakorló orvos jogai
- Gyógyítási mód megválasztásának a joga
- Gyógykezelés megtagadásának a joga
- Az orvos büntetőjogi védelme
- Az orvosi magánygyakorlat joga
- Az orvos felelőssége
- Etikai, fegyelmi, polgári jogi, büntetőjogi
- Betegjogok

#### **B. Egészségbiztosítási törvény és annak módosításai**

- (1997. évi LXXXIII. Törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól, valamint a végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet)

#### **C. Adatvédelmi törvény**

- (az 1997. évi XLVII. Törvény az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről)

#### **D. A háziorvos szakértői tevékenysége**

- **Vélemény és igazolás:** a házigyermekorvos státuszt rögzít, az adatokat igazolja (nem minősít)
  - Egészségügyi nyilatkozat
  - Fogytékossági támogatás adatlapja
  - Rokkantság előzetes vizsgálata
  - Szociális jogosultság elnyeréséhez szükséges egészségügyi vizsgálatok. (otthonba kerülés, örökbe fogadás stb.)
  - Szociális jogosultság elnyeréséhez szükséges igazolások (pl. közgyógyellátás, gyógyszer-támogatás stb.)
  - Láttelelet készítése
  - Közösségi fontosságú egészségi állapotról igazolás
- **A házigyermekorvos mérlegel és dönt:** saját vizsgálatai és/vagy kiegészítő vizsgálatokkal
  - Keresőképtelenség elbírálása
  - Alkalmassági vizsgálatok (járművezetés, továbbtanulás stb.)
  - Iskolaérettségi vizsgálat
- **Jogszabályoknak való megfelelés igazolása** saját vagy más szakorvosok vizsgálatai alapján
  - Súlyos mozgáskorlátozottság igazolása
  - Súlyos fogyatékoság igazolása (pl. adókedvezmény igénybeviteléhez)
  - Ápolási díjra való jogosultság

#### **E. Különleges eljárások és ismeretek:**

- **Halottvizsgálat**
  - A halottvizsgálat szabályai

- A halottakkal kapcsolatos eljárás ismerete
- Halál és hullajelenségek
- A halál időpontjának megállapítása
- Helyszíni szemle
- Halottvizsgálati bizonyítvány és egyéb dokumentumok
- Temetkezés és hamvasztás szabályai, helyi rendje
- Természetes halálokok, hirtelen halál
- Rendkívüli halál és fajtái
- **Terhességgel, szüléssel kapcsolatos igazságügyi orvostani kérdések**
  - Terhesség engedélyezett megszakításának feltételei és szabályozása, helyi rendje

## **TÁJÉKOZOTTASÁG:**

- **Jogi ismeretek**
  - Jog, jogszabály, jogrendszer alapjai
  - Büntetőjog, polgárjog, családjog, polgári eljárási jog alapvető ismeretei
  - Az orvosszakértő kötelessége és jogai, orvosszakértői vélemény és igazolások kiadásának kompetencia körei, finanszírozója
- **A munkaképesség véleményezése**
  - A munkaképesség meghatározásával kapcsolatos fogalmak és eljárási rend
- **Elmeállapot orvosszakértői véleményezése**
  - Kórházi elmeosztályok felvételi rendje, beutalás kórházi elmeosztályra, betegek státusa, jogai, ápolás időtartamának meghosszabbítása, elbocsátás, illetve további gondozás szabályai
  - Beszámíthatóság, cselekvőképesség meghatározásának kompetenciája
- **Kényszergyógykezelés**
- **Nemi étellel kapcsolatos orvosszakértői kérdések**
- **Kriminálisztikai vizsgálatok**

**A KOMPETENCIA LISTA MINDENKOR AZ ÉRVÉNYES SZAKMAI PROTOKOLLOKKAL EGYÜTT ÉRVÉNYES. EZEK MEGJELENÉSE MÓDOSÍTÁSA KAPCSÁN - A KOMPETENCIA LISTÁTÓL VALÓ ELTÉRÉS ESETÉN - AZ ABBAN FOGLALTAK TEKINTHETŐK MÉRVADÓNAK.**

**A kompetencia lista megalkotásában véleményezésében az egyes szakma területeiről az alábbi elismert szaktekintélyek vettek részt:**

Anyagcsere/.Genetika:

Bőrgyógyászat:

Fül-Orr-Gége:

Gastroenterológia:

Hematológia/Onkológia

Endokrinológia:

Immunológia, allergológia:

Infektológia

Kardiológia:

Közösségi orvoslás:

Nefrológia:

Neurológia:

Ortopédia:

Perinatológia:

Pszichátria:

Pulmonológia:

Sólyom Enikő címzetes egyetemi docens GYEK

Oláh Éva professzor DEOEC

Szamos Erzsébet főorvos GYEK Miskolc

Szabó Zsolt főorvos GYEK

Arató András professzor

I. Gyermekklinika Budapest

Kiss Csongor professzor DEOEC

Ilyés István professzor DEOEC

Kalmár Ágnes adj. Budai Gyermek kórház

Mészner Zsófia intézetvezető OGYEI

Mogyoróssy Gábor docens DEOEC

Aszmann Anna főorvos OGYEI

Szabó László főorvos GYEK Miskolc

György Ilona docens DEOEC

Kazal Andrea főorvos POTE

Balla György professzor DEOEC

Pászthy Beáta docens I Gyermek klinika Budapest

Nagy Béla docens DEOEC

Radiológia:  
 Sebészet, Traumatológia:  
 Serdülőkör:  
 Sürgősségi ellátás:  
 Szemészet:

Rudas Gábor docens I. Gyermek klinika Budapest  
 Ács Géza címzetes egyetemi docens DEOEC  
 Aszmann Anna főorvos OGYEI  
 Simon Gábor osztályvezető főorvos  
 Székesfehérvár  
 Gaál Judit főorvos Pécs

## MELLÉKLETEK

### 1. számú melléklet<sup>1</sup>

|                                         |                                                 |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------|
| Mandibula felvétel                      | <b>Mellkas felvétel</b>                         |
| Állkapocs ízületi felvétel              | Borda felvétel                                  |
| Állcsúcsfelvétel                        | Sternum felvétel                                |
| <b>Koponya felvétel - AP/PA</b>         | <b>Has natív felvétel</b>                       |
| <b>Koponya felvétel – oldalirányú</b>   | Has felvétel - célzott                          |
| <b>Koponya felvétel – kétirányú</b>     | Dens felvétel                                   |
| Basis felvétel                          | Nyaki gerinc felvétel - AP                      |
| Sella felvétel                          | Nyaki gerinc felvétel - oldalirányú             |
| Stenvers felvétel                       | Nyaki gerinc felvétel - kétirányú               |
| Scüller felvétel                        | Nyaki gerinc felvétel - funkcionális            |
| <b>Orrmelléküreg felvétel</b>           | Háti gerinc felvétel - AP                       |
| Rhese felvétel                          | Háti gerinc felvétel - oldalirányú              |
| Arcus zygomaticus felvétel              | Háti gerinc felvétel - kétirányú                |
| Orrcsont felvétel                       | Lumbális gerinc felvétel - AP                   |
| Arckoponya felvétel                     | Lumbális gerinc felvétel - oldalirányú          |
| Orbita felvétel                         | Lumbális gerinc felvétel - kétirányú            |
| Trachea légsáv felvétel                 | Sacrum coccygeum felvétel - AP                  |
| <b>Mellkas felvétel - AP/PA</b>         | Sacrum coccygeum felvétel - oldalirányú         |
| <b>Mellkas felvétel – oldalirányú</b>   | Sacrum felvétel - kétirányú                     |
| <b>Mellkas felvétel – kétirányú</b>     | Foramen vertebrae felvétel                      |
| <b>Medence felvétel – AP</b>            | Patella felvétel – axiális                      |
| <b>Csípőízület felvétel – AP</b>        | <b>Lábszár kétirányú felvétel</b>               |
| Csípőízület felvétel – Lauenstein       | <b>Boka kétirányú felvétel</b>                  |
| <b>Femur kétirányú felvétel</b>         | <b>Sarokcsont felvétel – oldalirányú</b>        |
| <b>Térd kétirányú felvétel</b>          | Sarokcsont felvétel – axiális                   |
| Térd felvétel - tartott                 | <b>Láb kétirányú felvétel</b>                   |
| Dittmar felvétel                        | <b>Emlők UH vizsgálat</b>                       |
| Clavicula felvétel                      | <b>Pleuraür UH vizsgálat</b>                    |
| Sterno - clavicularis ízületi felvétel  | <b>Hasi UH ( áttekintő, komplex ) UH vizsg.</b> |
| Scapula felvétel kétirányú              | <b>Máj UH vizsgálat</b>                         |
| Váll felvétel – AP                      | <b>Pancreas UH vizsgálat</b>                    |
| Váll felvétel – összehasonlító          | <b>Lép UH vizsgálat</b>                         |
| Váll felvétel - axialis                 | <b>Vese UH vizsgálat</b>                        |
| Váll felvétel – transthoracalis         | <b>Mellékvese UH vizsgálat</b>                  |
| <b>Humerus kétirányú felvétel</b>       | <b>Hasi nyirokcsomók UH vizsgálat</b>           |
| <b>Könyök kétirányú felvétel -</b>      | Gyomor - bél rendszer UH vizsgálat              |
| <b>Alkar kétirányú felvétel</b>         | <b>Hasi nagyerek UH vizsgálat</b>               |
| Os naviculare négyirányú felvétel       | Prostata UH vizsgálat                           |
| <b>Kéz kétirányú felvétel</b>           | <b>Herezacskó UH vizsgálat</b>                  |
| Kéz I- es ujj kétirányú felvétel        | Húgyhólyag UH vizsgálat                         |
| <b>Kézujjak kétirányú felvétele</b>     | <b>Kismedence UH vizsgálat</b>                  |
| <b>Láb ujjainak kétirányú felvétele</b> | Vállizület UH vizsgálat                         |
| <b>Agy UH. Vizsgálat</b>                | <b>Csípőízület UH vizsgálat</b>                 |
| <b>Nyaki lágyrész UH vizsgálat</b>      | <b>Térdízület UH vizsgálat</b>                  |

<sup>1</sup> Az elsősorban javasolt vizsgálatok vastag betűtípussal szerepelnek

|                                 |                                      |
|---------------------------------|--------------------------------------|
| <b>Pajzsmirigy UH vizsgálat</b> | <b>Izület UH vizsgálat</b>           |
| <b>Mellkas UH vizsgálat</b>     | <b>Végtagi lágyrész UH vizsgálat</b> |
| Mellkas nagyerek UH vizsgálat   |                                      |
| <b>Axilla UH vizsgálat</b>      |                                      |

## 2. számú melléklet

|                                                                                                                                       |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <p align="center"><b>LABORATÓRIUMI VIZSGÁLATKÉRŐ</b><br/> <b>LAP (HÁZIORVOSOK RÉSZÉRE)</b><br/>         Hatályba lépés 2009.10.08</p> | <b>VONALKÓD</b> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|

|              |                         |             |  |
|--------------|-------------------------|-------------|--|
| TAJ          | , , , , , , , , , ,     | BEK. KÓD    |  |
| NEM (F/N)    | ,                       | NAPLÓSZ.    |  |
| SZÜL.IDŐ     | , , , , év , , , hó , , | BEUTALÓ     |  |
| BETEG NEVE   |                         | MINTAV. IDŐ |  |
| AN. NEVE     |                         | MINTA VEVŐ  |  |
| IRSZ, HELYS. | , , , ,                 | PECSÉTSZÁM  |  |
| UTCA, HSZ.   | , , , ,                 | KAPCSOLAT   |  |
| ÁLLAMPOLG    |                         | PECSÉT      |  |
| TÉR.KAT      |                         | DIAGNÓZIS   |  |

Hiányosan – nem olvashatóan kitöltött kérelveket nem áll módunkban elfogadni.  
 EU beteg kérelvéjéhez kérjük csatolni a biztosítási kártya mindkét oldalának másolatát

| <b><u>Kémia-immunkémia</u></b> |   |    |  | Kalcium                 |   |    |  | Vizelet ált+ül.                 |   |     |  | <b><u>Kórokozó</u></b><br><b><u>szerológia</u></b> |   |     |  |
|--------------------------------|---|----|--|-------------------------|---|----|--|---------------------------------|---|-----|--|----------------------------------------------------|---|-----|--|
|                                |   |    |  |                         |   |    |  |                                 |   |     |  |                                                    |   |     |  |
| ASAT (GOT)                     | P | 1  |  | Magnézium               | P | 32 |  | Vérselytűllyedés                | F | 140 |  | HbsAg                                              | P | 250 |  |
| ALAT (GPT)                     | P | 2  |  | Vas (2hét)              | P | 33 |  | Kvalitatív vérkép               | L | 120 |  | Anti Hbs AT                                        | P | 251 |  |
| LDH                            | P | 3  |  | Transzferrin (2hét)     | P | 34 |  | Kvalitatív vérkép+ratio         | L | 121 |  | Anti Hbcore AT                                     | P | 252 |  |
| CK                             | P | 4  |  | Szol transzf. Rec(2hét) | P | 35 |  | <b><u>Haemostasis</u></b>       |   |     |  | Anti HCV AT                                        | P | 253 |  |
| CK-MB                          | P | 5  |  | Traszeerin szaturáció   | P | 36 |  | Protombin idő                   | K | 130 |  | Toxoplasma gandii                                  | P | 254 |  |
| GAMMA GT                       | P | 6  |  | Ferritin                | P | 37 |  | Trombin idő                     | K | 131 |  | CMV                                                | P | 255 |  |
| Alkalikus foszfatáz            | P | 7  |  | Réz                     | P | 38 |  | APTI                            | K | 132 |  | Epstein-barr vírus                                 | P | 256 |  |
| Alfa-amiláz                    | P | 8  |  | Nátrium                 | P | 40 |  | Fibrinogén                      | K | 135 |  | Adenovírus                                         | P | 257 |  |
| Lipáz                          | P | 9  |  | Kálium                  | P | 41 |  | <b><u>Diabétes mellitus</u></b> |   |     |  | Herpes sempl. vírus                                | P | 258 |  |
| (Pseudo)kolinészteráz          | P | 10 |  | Klorid                  | P | 42 |  | Hgb A1c (3hó)                   | L | 128 |  | Helicobacter Pylon                                 | P | 259 |  |
| Karbamid                       | P | 11 |  | IgG                     | P | 43 |  | Fruktózamin                     | P | 129 |  | RS vírus                                           | P | 260 |  |
| Kreatinin                      | P | 12 |  | IgA                     | P | 44 |  | <b><u>Hormonok</u></b>          |   |     |  | Rubeola vírus                                      | P | 261 |  |
| Cisztatin C                    | P | 14 |  | IgM                     | P | 45 |  | TSH supersens                   | P | 141 |  | Borrelia burg                                      | P | 262 |  |
| Húgysav                        | P | 15 |  | Coeruloplazmin          | P | 48 |  | FT3 (1hó)                       | P | 142 |  | Mycoplasma Pneu                                    | P | 263 |  |
| Össz koleszterin (2hét)        | P | 16 |  | Lítium                  | P | 56 |  | FT4 (1hó)                       | P | 143 |  | Chlamydia Pneum.                                   | P | 264 |  |

|                       |    |    |                      |   |     |                        |   |     |                                       |    |     |
|-----------------------|----|----|----------------------|---|-----|------------------------|---|-----|---------------------------------------|----|-----|
| Triglicerid (2hét)    | P  | 17 | <b>Vizeletkémia</b>  |   |     | Prolactin              | P | 182 | Chlamydia Tracho                      | P  | 265 |
| HDLkoleszterin (2hét) | P  | 18 | Vizelet kalcium      | V | 90  | <b>Tumormarkerek</b>   |   |     | Varicella-zoster vi                   | P  | 266 |
| LDLkoleszterin(szám)  | P  | 19 | Vizelet kreatinin    | V | 91  | AFP (1hó)              | P | 153 | <b>Gyógyszerezint<br/>monitorozás</b> |    |     |
| Glucose               | P  | 20 | Vizelet foszfor      | V | 92  | CEA (1hó)              | P | 154 | Carbamazepin                          | P  | 173 |
| Glükóz terhelés 120p  | Sz | 21 | Vizelet karbamid     | V | 93  | CA-125 (1hó)           | P | 155 | Valpronsav                            | P  | 174 |
| Összbilirubin         | P  | 22 | Vizelet hűgysav      | V | 94  | CA-15-3 (1hó)          | P | 156 | Phenytoin                             | P  | 177 |
| Direkt bilirubin      | P  | 23 | Vizelet glukoz       | V | 95  | Ca-19-9                | P | 157 | Didoxin                               | P  | 178 |
| Összfűhűrje           | P  | 24 | Vizelet amiláz       | V | 96  | CA-72-4                | P | 158 | <b>Egyéb</b>                          |    |     |
| Albumin               | P  | 25 | Vizelet összűhűrje   | V | 97  | S-100                  | P | 159 | B12 vitamin (2hó)                     | P  | 197 |
| CRP                   | P  | 26 | Vizelet mikroalbumin | V | 98  | NSE (1hó)              | P | 170 | Folsav (2hó)                          | P  | 198 |
| AST                   | P  | 27 | Vizelet magnézium    | V | 99  |                        | P | 171 | Terhességit.(vizelet)                 | V  | 187 |
| Rheuma faktor         | P  | 28 | Vizelet nátrium      | V | 100 | <b>ELFO</b>            |   |     | Terhességit.(szérum)                  | P  | 188 |
| Savas foszfátáz       | P  | 29 | Vizelet kálium       | V | 101 | Fűhűrje elektroforézis | P | 220 | Kóanalízis                            | Kő | 59  |
| Anorg foszfát         | P  | 30 | Vizelet klorid       | V | 102 | Vizelet fűhűrje ELFO   | V | 221 | Széklet vér imm.mó                    | Sz | 58  |

, , , órás gyűjtött vizelet mennyisége: , , , , ml

**Jelmagyarázat:** P nativ piros, L EDTA-s lila, K citrátos kék, F We fekete, Sz cukros szűrke, V vizelet  
A vizsgálat után zárójelben, a szabálykönyvi időkorlátozás látható. Az utolsó oszlop a vizsgálat belső labor kódja, kérjük ne írjanak rá.

**Megjegyzés:** A diagnosztikus labor és képalkotó vizsgálatok a szakma gyors fejlődése és a változó finanszírozás miatt gyorsabban módosulhat, mint a betegellátási eljárásleírás érvényességi ideje. Ezért a táblázatok csak tájékoztató célt szolgálhatnak.

#### Irodalom

- Castillo Laita JA, De Benito Fernández J, Escribano Montaner A, Fernández Benítez M, García de la Rubia S, Garde Garde J, García-Marcos L, González Díaz C, Ibero Iborra M, Navarro Merino M, Pardos Martínez C, Pellegrini Belinchon J, Sánchez Jiménez J, Sanz Ortega J, Villa Asensi JR. Consensus statement on the management of paediatric asthma. Update 2007. First Spanish Consensus for the Management of Asthma in Paediatrics. Allergol Immunopathol (Madr). 2008 Jan-Feb;36(1):31-52. PubMed PMID: 18261431.
- Cheung AH, Zuckerbrot RA, Jensen PS, Ghalib K, Laraque D, Stein RE; GLAD-PC Steering Group. Guidelines for Adolescent Depression in Primary Care (GLAD-PC): II. Treatment and ongoing management. Pediatrics. 2007 Nov;120(5):e1313-26. Review. Erratum in: Pediatrics. 2008 Jan;121(1):227. PubMed PMID: 17974724.
- US Preventive Services Task Force. Screening and treatment for major depressive disorder in children and adolescents: US Preventive Services Task Force Recommendation Statement. Pediatrics. 2009 Apr;123(4):1223-8. Erratum in: Pediatrics. 2009 Jun;123(6):1611. PubMed PMID: 19336383.
- Zuckerbrot RA, Cheung AH, Jensen PS, Stein RE, Laraque D; GLAD-PC Steering Group. Guidelines for Adolescent Depression in Primary Care (GLAD-PC): I. Identification, assessment, and initial management. Pediatrics. 2007 Nov;120(5):e1299-312. Review. PubMed PMID: 17974723.

- 5: American Academy of Pediatrics Committee on Pediatric Emergency Medicine, Frush K. Preparation for emergencies in the offices of pediatricians and pediatric primary care providers. *Pediatrics*. 2007 Jul;120(1):200-12. PubMed PMID: 17606580.
- 6: Sicherer SH, Simons FE; Section on Allergy and Immunology, American Academy of Pediatrics. Self-injectable epinephrine for first-aid management of anaphylaxis. *Pediatrics*. 2007 Mar;119(3):638-46. Review. Erratum in: *Pediatrics*. 2007 Jun;119(6):1271. Dosage error in article text. PubMed PMID: 17332221.
- 7: Shah PS, Aliwalas LI, Shah V. Breastfeeding or breast milk for procedural pain in neonates. *Cochrane Database Syst Rev*. 2006 Jul 19;3:CD004950. Review. PubMed PMID: 16856069.
- 8: Landrigan CP, Conway PH, Edwards S, Srivastava R. Pediatric hospitalists: a systematic review of the literature. *Pediatrics*. 2006 May;117(5):1736-44. PubMed PMID: 16651332.
- 9: US Preventive Services Task Force. Screening and interventions for overweight in children and adolescents: recommendation statement. *Pediatrics*. 2005 Jul;116(1):205-9. PubMed PMID: 15995054.
- 10: Rudolf MC, Logan S. What is the long term outcome for children who fail to thrive? A systematic review. *Arch Dis Child*. 2005 Sep;90(9):925-31. Epub 2005 May 12. Review. PubMed PMID: 15890695; PubMed Central PMCID: PMC1720590.
- 11: Blomgren K, Alho OP, Ertama L, Huovinen P, Korppi M, Mäkelä M, Penttilä M, Pitkäranta A, Savolainen S, Varonen H, Suonpää J; Finnish Society of Otorhinolaryngology committee. Acute sinusitis: Finnish clinical practice guidelines. *Scand J Infect Dis*. 2005;37(4):245-50. PubMed PMID: 15871161.
- 12: Cooley WC; American Academy of Pediatrics Committee on Children With Disabilities. Providing a primary care medical home for children and youth with cerebral palsy. *Pediatrics*. 2004 Oct;114(4):1106-13. PubMed PMID: 15466117.
- 13: Rosenfeld RM, Culpepper L, Doyle KJ, Grundfast KM, Hoberman A, Kenna MA, Lieberthal AS, Mahoney M, Wahl RA, Woods CR Jr, Yawn B; American Academy of Pediatrics Subcommittee on Otitis Media with Effusion; American Academy of Family Physicians; American Academy of Otolaryngology--Head and Neck Surgery. Clinical practice guideline: Otitis media with effusion. *Otolaryngol Head Neck Surg*. 2004 May;130(5 Suppl):S95-118. PubMed PMID: 15138413.
- 14: American Academy of Pediatrics. Committee on Adolescence. Identifying and treating eating disorders. *Pediatrics*. 2003 Jan;111(1):204-11. Review. PubMed PMID: 12509579.
- 15: American Academy of Pediatrics. Subcommittee on Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder and Committee on Quality Improvement.. Clinical practice guideline: treatment of the school-aged child with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Pediatrics*. 2001 Oct;108(4):1033-44. PubMed PMID: 11581465.
- 16: Rudolph CD, Mazur LJ, Liptak GS, Baker RD, Boyle JT, Colletti RB, Gerson WT, Werlin SL; North American Society for Pediatric Gastroenterology and Nutrition. Guidelines for evaluation and treatment of gastroesophageal reflux in infants and children: recommendations of the North American Society for Pediatric Gastroenterology and Nutrition. *J Pediatr Gastroenterol Nutr*. 2001;32 Suppl 2:S1-31. PubMed PMID: 11525610.

- 17: Lyznicki JM, Young DC, Riggs JA, Davis RM; Council on Scientific Affairs, American Medical Association. Obesity: assessment and management in primary care. Am Fam Physician. 2001 Jun 1;63(11):2185-96. Review. PubMed PMID: 11417771.
- 18: Committee on Children With Disabilities. American Academy of Pediatrics: The pediatrician's role in the diagnosis and management of autistic spectrum disorder in children. Pediatrics. 2001 May;107(5):1221-6. PubMed PMID: 11331713.
- 19: Clinical practice guideline: early detection of developmental dysplasia of the hip. Committee on Quality Improvement, Subcommittee on Developmental Dysplasia of the Hip. American Academy of Pediatrics. Pediatrics. 2000 Apr;105(4 Pt 1):896-905. PubMed PMID: 10742345.
21. Primary health care as a strategy for achieving equitable care:  
a literature review commissioned by the Health Systems Knowledge Network  
Prof. J. De Maeseneer, S. Willems, A. De Sutter, I. Van de Geuchte, Department of Family Medicine and Primary Health Care, Ghent University. Belgium.  
M. Billings Global Health through Education, Training and Service, Attleboro, USA.  
March 2007  
The Health Systems Knowledge Network - WHO Commission on the Social Determinants of Health
22. Életminőség-vizsgálat gyermekkori asthma bronchialeban / Bodnár Réka, Németh Ágnes  
Bibliogr.: p. 10-11. - Abstr. hun.  
In: Tüdőgyógyászat. - ISSN 1788-697X. - 2009. 3. évf. 10. sz., p. 2-11. : ill.
23. Az ízületi gyulladások betegségmódosító terápiája : a Reumatológiai és Fizioterápiás Szakmai Kollégium szakmai protokollja  
Bibliogr.: p. 232-235.  
In: Magyar Reumatológia. - ISSN 0139-4495. - 2008. 49. évf. 4. sz., p. 219-235.
24. Újdonságok a gyermekbőrgyógyászati diagnosztika és terápia területén / Szalai Zsuzsanna [et al.]  
Bibliogr.: p. 37-38. - Abstr. hun.  
In: Gyermekorvos Továbbképzés. - ISSN . - 2006. 5. évf. 1. sz., p. 33-38. : ill.
25. Gyermekpszichiátriai szakmai protokoll / összeáll. Vetró Ágnes, Gáboros Júlia  
Elfogadva a Pszichiátriai Szakmai Kollégium 2001. 10. 02. ülésén, érvényes 2004-ig  
In: Psychiatria Hungarica. - ISSN 0237-7896. - 2001. 16. évf. 5. sz., p. 559-576. : ill.
26. Irányelvek, standardok, protokollok / Józsa Viktor  
Abstr. hun.  
In: Család, Gyermek, Ifjúság. - ISSN . - 2007. 16. évf. 2. sz., p. 22-36.
27. Krónikus gyulladásos bélbetegségek (IBD) : az Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja / Csecsemő- és Gyermekgyógyászati Szakmai Kollégium ; Arató András  
Bibliogr.: p. 112.  
In: Útmutató. Klinikai Irányelvek Kézikönyve. - 2008. febr. Gyermekgyógyászati, p. 97-112. : ill.
- 28 Szakmai protokoll a varicella kezeléséhez / Infektológiai Szakmai Kollégium  
Bibliogr.: p. 208.  
In: Útmutató. Klinikai Irányelvek Kézikönyve. - 2008. febr. Gyermekgyógyászati, p. 201-208.
29. Szisztémás allergiák és kezelésük / Réthy Lajos Attila, Kósa Lajos, Farkas Márta  
Abstr. hun.  
In: Medicus Anonymus. - ISSN 1217-5056. - 2006. 14. évf. 4. sz., p. 35-39. : ill.
30. Az Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja : a Streptococcus pneumoniae fertőzés specifikus praeventiója: ajánlás háziorvosoknak és házi gyermekorvosoknak / Infektológiai Szakmai Kollégium  
Bibliogr.: p. 100.  
In: Infektológia és Klinikai Mikrobiológia. - ISSN 1218-1293. - 2006. 13. évf. 3. sz., p. 97-100. : ill.

31. Az Egészségügyi Minisztérium szakmai protokollja a fiatal felnőttkori kardiovaszkuláris megbetegedések gyermek és serdülőkori megelőzésére / készítette a Kardiológiai Szakmai Kollégium  
Bibliogr.: p. 22.  
In: Védőnő. - 2008. 18. évf. 6. sz., p. 21-22.
32. Az Egészségügyi Minisztérium Szakmai protokollja a laryngitisben szenvedő gyermek ápolásáról / készítette az Ápolási Szakmai Kollégium  
Bibliogr.: p. 16.  
In: Nővér. - ISSN 0864-7003. - 2008. 21. évf. 5. sz., p. 10-16.
33. Gyermekkori allergiás betegségek nemzetközi epidemiológiai felmérése - az ISAAC-vizsgálat Magyarországon / Zsigmond Györgyi [et al.]  
Bibliogr.: p. 72. - Abstr. hun.  
In: Gyermekorvos Továbbképzés. - ISSN . - 2006. 5. évf. 2. sz., p. 67-72. : ill.
34. A gyermekkori inzulin-dependens diabetes mellitus kezelési protokolljainak összehasonlító vizsgálata / Mosdósi Bernadett, Hermann Róbert, Soltész Gyula  
Bibliogr.: p. 112.  
In: Diabetologia Hungarica. - ISSN 1217-372X. - 1999. 7. évf. 2. sz., p. 109-112.
35. Robin C. Fraser: Az alapellátás módszertana.1992. Második magyar nyelvű kiadás
36. The ECPC Manifesto on primary Pediatric Care, 2009
37. Barbara Starfield:Is primary care essential? Lancet 344, 1129-33 1994
38. Tina L. Cheng: Primary care Pediatric : 2004 and Beyond. Pediatric 113, 1802-1809
39. Szakmai irányelv a 0-18 éves gyermekek teljeskörű, életkorhoz kötött halláscsúszásáról  
<http://www.eum.hu/egeszseggpolitika/minosegfejlesztes/ek21-cd-091125>
40. A 0-18 éves életkorú gyermekek látásfejlődésének követése, a kancsalság és a fénytörési hibák felismeréséről Szűrővizsgálati irányelvek védőnők és gyermekorvosok számára  
<http://www.eum.hu/egeszseggpolitika/minosegfejlesztes/ek21-cd-091125>
41. Az egészséges csecsemő táplálásáról  
(1. módosított változat)  
<http://www.eum.hu/egeszseggpolitika/minosegfejlesztes/ek21-cd-091125>
38. Szakmai irányelv az oltások és műtétek egybeesése esetén szükséges teendőkről  
<http://www.eum.hu/egeszseggpolitika/minosegfejlesztes/ek21-cd-091125>